

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra kriminální policie

**Postup policejního orgánu při realizacích
velkého rozsahu na úseku organizované
trestné činnosti**

Diplomová práce

**The procedure of the police authority in large-scale
realizations in the area of organized crime**

Master thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

AUTOR PRÁCE

doc. PhDr. Mgr. Marian BRZYBOHATÝ, Ph.D. Ing. Bc. David SMRČINA

PRAHA

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Ve Vestci, dne 27. 2. 2023

.....

Ing. Bc. David SMRČINA

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat vedoucímu své práce, doc. PhDr. Marianovi Brzybohatému, za jeho odborné vedení a vstřícný přístup, jež mi při zpracování práce poskytl. Zvláštní poděkování pak patří mojí manželce a mým dvěma dcerám za neutuchající podporu během zpracování této práce a celého studia.

ANOTACE

Práce „*Postup policejního orgánu při realizaci velkého rozsahu na úseku organizované trestné činnosti*“ se zabývá vytvořením metodického návodu pro policejní orgán, jak správně, efektivně a v mezích zákona postupovat, mnohdy v závěru vedeného přípravného řízení ve fázi prověřování při odhalování a objasňování té nejzávažnější, organizované trestné činnosti, která je ze strany policejního orgánu dokumentována skrytým a utajovaným způsobem za užití operativně pátracích prostředků dle platných právních norem. Současně v praktické části poskytuje rámcově návod na tento takticky, personálně, časově a organizačně náročný úkon a současně upozorňuje a rozebírá jeho jednotlivá úskalí, která mohou v jeho přípravě nebo průběhu vyvstat.

KLÍČOVÁ SLOVA

Policejní orgán, realizace, organizovaný zločin, skryté prověřování, operativně pátrací činnost

ANNOTATION

This thesis entitled "Police Procedure in Large-Scale Organized Crime" deals with the development of a manual for police authorities on how to operate correctly, efficiently and within the limits of the law. This guide can be used in various areas, such as at the end of the preliminary proceedings in the investigation phase, or in the detection and clarification of the most serious and organized crimes which are documented in a hidden and classified manner using operational devices in accordance with all applicable legal norms. The practical part of the thesis provides a framework for this strategically, personally, temporally and organisationally demanding task. Moreover, individual pitfalls that may arise when preparing or conducting investigations in large-scale organized crimes are highlighted and discussed.

KEYWORDS

police authority, procedure, organized crime, covert investigation, criminal intelligence operations

ÚVOD	6
1 CÍL A METODY	7
2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	8
2.1 Policejní orgán	8
2.2 Organizovaný zločin	9
2.3 Skryté šetření za užití podpůrných operativně pátracích prostředků.....	10
2.3.1 Zájmové prostředí.....	12
2.3.2 Informátor	13
2.3.3 Krycí prostředky.....	13
2.3.4 Krycí doklady	14
2.3.5 Zabezpečovací technika.....	17
2.3.6 Zvláštní finanční prostředky.....	17
2.4 Skryté prověřování za užití operativně pátracích prostředků a opatření	18
2.4.1 Předstíraný převod	21
2.4.2 Sledování osob a věcí	22
2.4.3 Agent.....	23
2.4.4 Odposlech a údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu ...	25
2.5 Realizace v konečné fázi prověřování.....	26
3 POSTUP POLICEJNÍHO ORGÁNU PŘI REALIZACÍCH VELKÉHO ROZSAHU	30
3.1 Přípravná fáze.....	31
3.1.1 Určení termínu a času realizace	31
3.1.2 Zajištění míst a osob	35
3.1.3 Plán realizace a nasazení sil a prostředků	38
3.1.4 Utajení realizace.....	41
3.1.5 Instruktaž realizace.....	43
3.1.6 Realizační desky a jejich obsah.....	45
3.1.7 Vybrané povinnosti a odpovědnost členů realizační skupiny.....	46
3.1.8 Shrnutí přípravných kroků	49
3.2 Fáze realizace.....	51
3.2.1 Úloha a organizace štábu	51
3.2.2 Úloha případového týmu	53
3.2.3 Shromažďování spisového materiálu.....	54
3.3 Fáze vyhodnocení realizace	55
3.3.1 Vybrané chyby policejního orgánu při realizacích velkého rozsahu	57
4 ŘÍZENÉ STRUKTUROVANÉ ROZHOVORY	60
4.1 Vyhodnocení rozhovorů	66
ZÁVĚR	69
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	70
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	74
SEZNAM PŘÍLOH	75

ÚVOD

Organizovaný zločin, který nemusí při dosahování svých zájmů a cílů dodržovat žádné právní a etické normy, se v celosvětovém měřítku stává jedním z nejnebezpečnějších společenských problémů, který negativně zasahuje do nejrůznějších sfér společenského života na všech jeho úrovních. Společenská nebezpečnost je dána především jeho sofistikovaností, podpořenou dispozicí značných, častokrát až neomezených financí, za které je možné pořizovat ty nejlepší prostředky a informace sloužící k páčání trestné činnosti a pomáhající k nemožnosti odhalení a postihu ze strany policejních a justičních orgánů dané země. Dosavadní zkušenosti potvrzují, že metody a prostředky, které mají policejní a justiční složky k dispozici proti organizovaným zločineckým skupinám, a které mají častokrát i nadnárodní charakter organizovaného zločinu, jsou mnohdy neúčinné a archaické.

Odhalování těchto latentních zločineckých skupin je závislé převážně na operativně pátrací činnosti policejních orgánů se zaměřením na uvedenou problematiku, za využití specifických utajovaných postupů a opatření dle platných právních norem a v souladu se zákonem. Proces operativního rozpracování a dokumentace trestné činnosti páchané strukturami organizovaného zločinu vyžaduje dlouhodobost, podpořenou vysokou mírou plánovitosti a konspirativnosti podpořenou i podpůrnými operativně pátracími prostředky, jejichž cílem je získání přehledu o členech zločineckých skupin, jejich rolích při páčání té nejzávažnější trestné činnosti a vyvození jejich trestněprávní odpovědnosti. Stejně důležitá, avšak čím dál více náročnější je i schopnost policejních a justičních orgánů provádět zajištění výnosů z trestné činnosti těchto skupin, sledování bankovních transakcí a legalizačních aktivit, které jsou čím dál častěji skrývány a anonymizovány a je tak velmi složitým procesem tento nelegálně získaný finanční prospěch zákonným způsobem odčerpat nazpět do rozpočtu dané země.¹

¹ BUDKA, Ivan. *Využití právních nástrojů pro potírání organizovaného zločinu*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2017, s. 9-10.

1 CÍL A METODY

Cílem diplomové práce je snaha o zefektivnění a zkvalitnění činnosti policejních orgánů v souvislosti s přípravou a průběhem realizací velkého rozsahu na úseku organizované trestné činnosti, tak aby již při samotné přípravě mohlo dojít k minimalizování a odstranění případných nedostatků, které by mohly mít negativní vliv na řádné provedení většího počtu procesních úkonů dle trestního řádu, vyžadující vzájemnou součinnost většího počtu příslušníků bezpečnostních sborů, justičních orgánů, případně subjektů a stran či zúčastněných osob a z něj vyplývající nežádoucí aspekty na probíhající trestní řízení, doposud vedeného skrytou formou za užití operativně pátracích prostředků, spočívajícího v primárním zajištění důkazů v souladu se zákonem.

Diplomová práce bude rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části bude použita metoda v podobě analýzy základních pojmů, které se promítnou do navazující praktické části z aktuálně účinné právní úpravy, ustálené judikatury a komentované odborné literatury na úseku skrytého prověřování za užití operativně pátrací činnosti a neodkladných a neopakovatelných úkonů v procesu postupu před zahájením trestního stíhání.

V praktické části diplomové práce bude převládat metoda podrobné deskripce procesu provádění realizací velkého rozsahu, která bude doplněna o vybrané případové studie s akcentem na poukázání vybraných problémových okruhů, které mohou při přípravě a samotném průběhu tohoto organizačně náročného postupu, jakým realizace velkého rozsahu bezesporu je, vyvstat. V rámci tvorby praktické části práce bude použita technika analýzy dokumentů a zároveň je vycházeno z autorova letité aplikační praxe při přípravě a průběhu realizací velkého rozsahu jako hlavního zpracovatele u trestních řízení organizovaného charakteru. Nedílnou součástí praktické části budou strukturované rozhovory s odborníky z aplikační praxe z řad justičních orgánů, které mají s uvedenou problematikou ve vztahu ke svojí pozici profesní zkušenosti.

2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Následující exkurz do jednotlivého pojmosloví je nezbytný pro vytvoření uceleného vhledu pro čtenáře předmětné práce za účelem komplexního pochopení dané problematiky a možného případného posouzení a zhodnocení správnosti zvolených postupů v praktické části práce.

2.1 Policejní orgán

Pro účely uplatňování norem trestního práva hmotného ve společnosti, si stát postupně ve svém historickém vývoji vytvořil, zejména v souvislosti s prosazováním zásady obžalovací a v návaznosti na zásadu oficiality, své specializované orgány, které jsou v ust. § 12 odst. 1 tr. řádu označovány jako „orgány činné v trestním řízení“. Orgány činné v trestním řízení (dále jen „OČTŘ“), soud, státní zástupce a policejní orgán, jsou elementárními subjekty řízení, kterými se rozumí činitelé, jenž mají vlastní vliv na průběh trestního řízení a tento vliv vykonávají, přičemž jim příslušný zákon k uskutečňování tohoto vlivu udává a ukládá určité práva a povinnosti.

Policejní orgán je po soudu a státním zástupci dalším orgánem činným v trestním řízení, přičemž se jím rozumí nejen příslušné útvary Policie České republiky (dále jen „PČR“), ale po novele trestního řádu zákonem č. 341/2011 Sb. i Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále jen „GIBS“) a další pověřené orgány ozbrojených sil a bezpečnostních sborů s pravomocí v rozsahu vymezeném v ust. § 12 odst. 2 trestního řádu vyjmenované jednotlivé policejní orgány:

- a) útvary Policie České republiky,
- b) Generální inspekce bezpečnostních sborů,
- c) pověřené orgány Vězeňské služby České republiky,
- d) pověřené celní orgány,
- e) pověřené orgány Vojenské policie,
- f) pověřené orgány Bezpečnostní informační služby,
- g) pověřené orgány Úřadu pro zahraniční styky a informace,

- h) pověřené orgány Vojenského zpravodajství,
- i) pověřené orgány Generální inspekce bezpečnostních sborů².

Podrobnosti a rozsah vymezených kompetencí policejních orgánů viz ust. § 12 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (dále jen „TrŘ“). Ze shora vyjmenovaných policejních orgánů mají obecnou působnost pouze útvary PČR, ostatní policejní orgány mají působnost omezenou zpravidla na řízení o trestných činech určitých subjektů. Je nutné zdůraznit, že například útvary PČR a GIBS, jsou v souladu s ust. § 161 TrŘ tzv. „vyšetřovací orgány“ a jsou oprávněny a povinny provádět nejenom prověřování skutečností nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, ale i vyšetřování trestných činů. Některé policejní orgány z předmětného ustanovení konají jen prověřování skutečností nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin v rámci postupu před zahájením trestního stíhání dle ust. § 160 odst. 1 TrŘ. Mohou ovšem dle ust. § 161 odst. 8 TrŘ provést na základě dožádání jednotlivé úkony ve vyšetřování.³

2.2 Organizovaný zločin

Organizovaný zločin je dlouhodobý fenomén, který s ohledem na společenské změny, které v České republice proběhly v posledních letech, především přechodem k otevřené demokratické společnosti a s ní spojenou liberalizací v ekonomice, umožnil vznik této nové závažné formy kriminality, tzv. organizovaného zločinu, jehož nebezpečnost spočívá ve vysokém stupni organizovanosti a konspirativnosti, což významnou měrou negativně znesnadňuje jeho odhalování. Organizovaný zločin nikdy nespí a neustále zdokonaluje své metody a standardně k trestné činnosti využívá nadnárodní dopravní a informační sítě podpořené nejnovější formou techniky všeho druhu.⁴ Jedna s nejnovějších a současně nejvýstižnějších definic „organizovaného zločinu“ se objevila ve výroční zprávě policejního orgánu Národní centrály proti

² ust. § 12 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

³ ŠÁMAL, Pavel, *Trestní řád: komentář*. 7. dopl. a přeprac. vyd., Praha: C.H. Beck, 2013, s. 230-268.

⁴ DVOŘÁK, Vratislav, KLOUBEK, Martin, *Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech*. 1 vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2011, s. 36.

organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „NCOZ“), který je z Pokynu policejního prezidenta č. 103 ze dne 28.05.2013 o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení dle Čl. 6 písm. b) pod bodem 1.3. tohoto pokynu k potírání tohoto druhu závažné trestné činnosti výslovně předurčen.⁵

„Organizovaný zločin je skupinová trestná činnost, jejíž příprava, způsob provedení nebo důsledek:

- 1) může ohrozit nebo ohrožuje výkon veřejné správy založené na principech demokratického právního státu nebo,*
- 2) směřuje k popírání či popírá základní lidská práva nebo jinak zasahuje do ústavního pořádku nebo,*
- 3) poškozují ekonomické zájmy státu a jeho kritickou infrastrukturu nebo,*
- 4) může způsobit nebo způsobuje újmu zvláště zranitelným obětem nebo,*
- 5) může způsobit nebo způsobuje škodu velkého rozsahu na životu a majetku nebo,*
- 6) má mezinárodní charakter.*

Z důvodu vysoké společenské nebezpečnosti, konspirativnosti a organizovanosti tohoto druhu trestné činnosti vyžaduje její odhalování nasazení specializovaných policejních složek.“⁶

2.3 Skryté šetření za užití podpůrných operativně pátracích prostředků

Trestní řízení probíhá v jednotlivých časových úsecích, ve kterých OČTŘ, případně další orgány a osoby zúčastněné na tomto řízení, plní své úkoly a cíle směřující k dosažení účelu trestního řízení. Tyto jednotlivé úseky označujeme jako stádia.⁷

⁵ Podrobněji Pokyn policejního prezidenta č. 103 z roku 2016, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení.

⁶ Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování: *Výroční zpráva NCOZ 2019* [online]. 4. 11. 2020, s. 6 [cit. 2021-5-31]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/web-informacni-servis-zpravodajstvi-vyrocní-zprava-ncoz-2019.aspx>.

⁷ FRYŠTÁK, Marek, POLIŠENSKÁ, Petra, *Dokazování v přípravném řízení, Nejvýznamnější judikatura k vybraným tematickým okruhům od roku 1989*, Praha: Leges, 2014, str. 6.

Policejní orgán je v souladu s ust. § 158 odst. 1 TrŘ povinen „na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podklad lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele.“⁸

U trestních řízení zacílených na boj s organizovaným zločinem lze využívat různé prostředky trestního práva i prostředky z dalších právních oblastí. Přípravnému stádiu řízení předcházejí policejní aktivity zpravidla označované jako předprocesní činnost, která není upravena trestním řádem, nýbrž příslušnými zákony jednotlivých policejních norem a vnitřních předpisů. Tato odhalovací činnost policejních orgánů má za cíl v zájmovém prostředí získat prvotní signály a poznatky o páchané trestné činnosti, která je prozatím skryta.⁹ V rámci předprocesní činnosti často označované také jako „šetření“ nelze provádět žádné úkony podle trestního řádu.

S ohledem na rozsah kompetencí, který je podpořen interními akty řízení a nejširším personálním substrátem je PČR, konkrétně její útvary s republikovou působností, brána jako nejdůležitější složka pro boj s organizovaným zločinem, z uvedeného důvodu bude práce demonstrována na tomto policejním orgánu a jeho institutech pro boj s danou formou trestné činnosti.

Získávání poznatků u PČR je upraveno obecně viz ust. § 69 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky (dále jen „PolČR“). U boje s organizovaným zločinem je žádoucí vlastní aktivita ve vyhledávání za užití podpůrných operativně pátracích prostředků, které ve svém počátku mohou být iniciovány informačním poznatkem ze strany zpravodajských služeb, které jsou uvedeny v ust. § 3 zákona č. 153/1994 Sb. o zpravodajských službách České republiky, případně zahraničních organizací EUROPOL, INTERPOL a jiných zahraničních

⁸ ust. § 158 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

⁹ BUDKA, Ivan. *Využití právních nástrojů pro potírání organizovaného zločinu*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2017, s. 15.

partnerů. Tento informační poznatek je dále operativně rozpracován a je ověřována jeho validita a relevance.

Uvedené instituty podpůrných operativně pátracích prostředků využívané ze strany Policie České republiky již ve fázi šetření (předprocesní), podléhají dle ust. § 2 písm. a) zákona č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti¹⁰ a jsou vymezeny v příloze č. 1 k nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací pod pořadovým číslem 10, stupeň utajení je v rozsahu V-D (vyhrazené – důvěrné), a jejíž vyzrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodná.

2.3.1 Zájmové prostředí

Zájmovým prostředím dle ust. § 70 odst. 1 PoIČR se pro účely tohoto zákona rozumí prostředí, v němž lze důvodně předpokládat získání poznatků důležitých pro zamezování, odhalování a dokumentování trestných činů, ke zjišťování jejich pachatelů a k předcházení těmto trestným činům. Dle odst. 2 zmíněného ustanovení je získávání poznatků ze zájmového prostředí činností policisty, který se zastíráním skutečného účelu své činnosti aktivně vyhledává, dokumentuje a vyhodnocuje poznatky o zájmovém prostředí a osobách v něm se pohybujících. V rámci této činnosti je policista oprávněn využívat podpůrné operativně pátrací prostředky.

Získávání poznatků je činnost, která předchází trestnímu řízení. Ust. § 72 PoIČR jednoznačně stanoví, že v rámci této činnosti může příslušník policie využívat informátora, krycí prostředky, zabezpečovací techniku a zvláštní finanční prostředky. Tyto instituty lze využívat, jak před zahájením trestního řízení, tak v rámci trestního řízení.¹¹

¹⁰ Podrobněji ust. § 2 zákon č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti.

¹¹ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 268.

2.3.2 Informátor

Dle ust. § 73 PolČR se informátorem rozumí fyzická osoba, která poskytuje policii informace a služby takovým způsobem, aby nebyla vyzrazena její spolupráce s policií. Pokyn policejního prezidenta č. 140 z roku 2019 o využívání informátorů stanovuje, že informátorem může být pouze fyzická osoba, která dovršila věk rozhodný pro vznik trestní odpovědnosti s odkazem na § 25 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále jen „TZ“). Současně s odkazem na odst. 2 daného ustanovení, lze informátorovi poskytnout za jeho činnost finanční nebo věcnou odměnu. Uvedené osoby poskytují informace policii z různých důvodů. Motivačním prvkem navrhované osoby mohou být zejména emoce, osobní zájem na plnění úkolů policie, pocit důležitosti, snaha potlačit konkurenci nebo finanční pohnutky. Rizikovým motivačním prvkem může být snaha navrhované osoby proniknout do policejního prostředí a zmařit plnění úkolů policie.¹²

Informátorem jsou nejčastěji osoby pohybující se v určitém, pro policii zájmovém kriminálním prostředí, které mají přístup k informacím. Jsou součástí tohoto prostředí, do kterého by infiltrace policisty nebo agenta byla velmi časově a finančně náročná. Informátorem se může stát fyzická osoba z jakéhokoliv sociálního, ekonomického a národnostního prostředí. Práce s informátorem, jejich vyhledávání a získávání a kultivace vztahů s nimi a jejich informační vytěžování patří k základním kamenům operativně pátrací činnosti. Informace těchto osob sice nejsou sama o sobě procesně použitelné v trestním řízení, může však být podkladem pro vstup do zahájení trestního řízení, nebo může být informátor použit k zavedení agenta do zájmového prostředí.¹³

2.3.3 Krycí prostředky

Pojem krycí prostředek, v minulosti také označován jako konspirativní prostředek, se pro účely PolČR dle ust. § 74 rozumí věc, včetně krycího dokladu, prostor nebo činnost sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění

¹² Podrobněji Pokyn policejního prezidenta č. 140/2019, *o využívání informátorů*, konkrétně Čl. 2 odst. 2.

¹³ VANGELI, Benedikt. *Zákon O Policii České Republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. s. 307 – 309.

vyzrazení její činnosti nebo k zastírání činnosti policie. Jako krycí prostředek lze tedy definovat jakoukoliv věc, prostor nebo činnost, jejímž smyslem je zastírat totožnost příslušníka policie nebo osoby, která jedná ve prospěch policie. Typicky půjde o dopravní prostředky, garderobu a její doplňky. Prostorem mohou být bytové i nebytové prostory určené ke schůzkám, jak stabilní, tak mobilní objekty, jako krytí příslušníka policie nebo i provozovny předstírající provozování určité podnikatelské nebo jiné činnosti. Součástí krycího prostoru může být také zařízení potřebné pro zajištění jeho používání.¹⁴ Postup návrhu na získání a používání krycího prostředku spolu s dalšími formálními náležitostmi je upraven Závazným pokynem policejního prezidenta (dále jen „ZPPP“) č. 25 z roku 2013¹⁵.

2.3.4 Krycí doklady

Pojem krycí doklad je vymezen v ust. § 75 PolČR a primárně je literou zákona rozuměn jako listina, popřípadě jiný dokument sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění vyzrazení činnosti, krycího prostředku nebo zabezpečovací techniky, k zastírání policejní činnosti anebo k jiným podobným účelům.

Dále je v zákoně negativní enumerací vymezen okruh dokladů, které nesmějí být použity jako krycí doklad. Jedná se o průkaz poslance nebo senátora, člena vlády, člena bankovní rady České národní banky, člena kolegia Nejvyššího kontrolního úřadu, soudce Ústavního soudu, služební průkaz soudce nebo státního zástupce nebo doklad žijící osoby. K uvedenému lze doplnit nepsanou zásadu, že krycí doklad nelze vydat v případě, že konkrétní funkce nedisponuje s dokladem využitelným jako krycí doklad. Dále nelze z povahy věci jako krycí doklad využít průkaz veřejně známé osobnosti.¹⁶

¹⁴ VANGELI, Benedikt. *Zákon O Policii České Republiky: Komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014. s. 309 – 310.

¹⁵ Podrobněji Závazný pokyn policejního prezidenta č. 25/2013, o krycích prostředcích.

¹⁶ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 276

Dle odst. 3 uvedeného ustanovení mohou policie nebo ministerstvo v nezbytné míře zpracovávat údaje v informačních systémech, které jsou vedeny podle zvláštních právních předpisů, a to vložím, změnou nebo fyzickým vymazáním údajů souvisejících s krycím dokladem nebo blokováním těchto údajů, při tom postupují tak, aby nedošlo k vyzrazení činnosti policie nebo ministerstva. Krycí doklad opatřuje nebo vydává policie nebo ministerstvo se souhlasem ministra. Ministerstvo současně vede evidenci krycích dokladů. Krycí doklady lze dělit dle několika kritérií. Prvním z kritérií lze použít dle zavedení krycího dokladu do příslušného informačního systému a to:

Krycí doklad k operativnímu využití – jedná se o krycí doklad, jehož některé údaje na něm uvedené nebo v něm uložené, nejsou vloženy do příslušných informačních systémů. Je možné je do informačních systémů vložit na dobu nezbytně nutnou, za účelem opatření krycího dokladu, ale pouze v nezbytných případech.

Krycí doklad s legalizací – doklad, jehož údaje na něm uvedené nebo v něm uložené jsou vloženy do příslušných informačních systémů bez vazby na některé další informační systémy (zejména bez vazby na manuální evidence vedené v písemné formě).

Krycí doklad s hloubkovou legalizací – doklad, jehož údaje na něm uvedené nebo v něm uložené jsou vloženy do příslušných informačních systémů včetně vzájemných vazeb na další informační systémy. Tento druh krycího dokladu je využíván především v případech nutnosti pro držitele vytvořit hloubkovou historii k jeho identitě. Osoba držitele tak musí mít vytvořené i své předky a blízké okolí, tak aby byla historie přesvědčivá, a jsou určeny k dlouhodobému využití.

Krycí doklady se dále mohou dělit na:

- **průkazy totožnosti** (např. občanský průkaz, cestovní doklad, řidičský průkaz, zbrojní průkaz),

- **doklady opravňující právní skutečnosti** (výpis z katastru nemovitostí, výpis matričního úřadu apod.),
- **doklady vztahující se k motorovým vozidlům** (např. technický průkaz, osvědčení o registraci vozidla a k nim patřící registrační značky, mezinárodní automobilová pojišťovací karta),
- **jiné doklady a listiny.**

Za používání krycích dokladů se rozumí jejich předložení nebo vystavení dalším osobám (např. prokazování totožnosti, připevnění krycí registrační značky na vozidlo). Krycí doklady k operativnímu využití typu občanský průkaz nebo cestovní pas by měly být používány zejména k prokazování totožnosti vůči fyzickým nebo právnickým osobám, které nemají možnosti si údaje z krycího dokladu ověřit. Současně, jak krycí doklady k operativnímu využití, tak doklady s legalizací nejsou určeny pro získávání nebo používání krycích věcí nebo krycích prostorů ani zakládání účtů u bankovních institucí. Adresa uvedená na těchto dokladech nesmí poškodit oprávněné zájmy majitele, nájemce nebo správce nemovitosti.

Základní zásadou a podmínkou používání krycích dokladů je, že jejich použití nesmí poškodit práva fyzických a právnických osob. Každý krycí doklad smí být držiteli přidělen až po řádné instruktáži, zejména k rozsahu jejich použití. Krycí doklady s legalizací a hloubkovou legalizací lze přidělit dokonce až po odborném školení ve vztahu k druhu, způsobu zajištění legendy a rozsahu používání.

Držitel krycího dokladu je povinen používat krycí doklady pouze k účelu, pro který byly opatřeny, postupovat tak, aby nedošlo ke ztrátě, zneužití nebo odcizení. Při nástupu do akce či před plněním úkolu, pro který jsou krycí doklady přiděleny, je uživatel povinen svoje vlastní doklady zabezpečit tak, aby bylo zamezeno zjištění pravé totožnosti, potažmo příslušnosti k policii.

Každá bezpečnostní složka by měla mít určeného pracovníka, který bude vést centrální evidenci krycích dokladů. Musí vést jejich evidenci, zajišťovat výdej krycích dokladů a odpovídat za jejich řádné uložení do úschovného objektu příslušného stupně utajení a provádět instruktáž nebo odborné školení. V případě, že by došlo u krycího dokladu k dekonspiraci, nebo došlo ke zpochybnění pravosti, ztrátě, zneužití nebo odcizení krycího dokladu, mělo by být informováno odborné pracoviště, které vydání krycího dokladu zajišťovalo.¹⁷

2.3.5 Zabezpečovací technika

Dalším podpůrným operativně pátracím prostředkem dle ust. § 76 PolČR je zabezpečovací technika. Rozumí se jí technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané za účelem předcházení nebo odstranění ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti. Postup příslušníků PČR při vyžadování použití zabezpečovací techniky je upraven ZPPP č. 16 ze dne 4. února 2009. Jedná se o prostředek, který na technické bázi umožní preventivně eliminovat hrozbu pro veřejný pořádek a bezpečnost a současně i pro odstranění přímého ohrožení těchto hodnot. Jako zabezpečovací technika může být použita nejrůznější technika v souladu s realitou stále se rozvíjejících nových technologií. Může se jednat o různé signalizační systémy, nástrahové systémy za účelem dokumentování určité činnosti či sběru stop a informací, systémy napomáhající střežení objektů apod.¹⁸

2.3.6 Zvláštní finanční prostředky

Účel zvláštních finančních prostředků (dále jen „ZFP“) vymezuje odstavec 1 ust. § 77 zákona PolČR. Rozumí se jimi vyčleněné finanční prostředky, které jsou používány k úhradě některých výdajů v souvislosti se získáváním poznatků o trestné činnosti, používáním podpůrných operativně pátracích prostředků a používáním operativně pátracích prostředků dle trestního řádu. Na nakládání se ZFP se nevztahují právní předpisy upravující hospodaření s peněžními prostředky státu. Mezi příslušníky policie se pro zvláštní finanční

¹⁷ Podrobněji Pokyn policejního prezidenta č. 35/2016, o krycích dokladech.

¹⁸ VANGELI, Benedikt. *Zákon O Policii České Republiky: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014. s. 312 – 313.

prostředky používá zkratka „ZFP“. Policista nakládající se zvláštními finančními prostředky, tak jak ukládá odst. 2 ust. § 77 zákona PolČR, je povinen s nimi nakládat hospodárně a v souladu s účelem, na který byly poskytnuty. K zajištění jednotného postupu příslušníků PČR vydalo Ministerstvo vnitra (dále jen „MV“) nařízení č. 38 ze dne 15. srpna 2012 o nakládání se zvláštními finančními prostředky. V uvedeném nařízení je v Čl. 2 odst. 1 mimo jiné uvedeno, kdo je oprávněn používat zvláštní finanční prostředky. Odstavec 3 uvedeného Čl. 2 dále stanovuje, jaké výdaje je možné hradit zvláštními finančními prostředky, které souvisejí s výkonem služby, a není nutné je prokazovat účetními doklady, pokud nařízením není stanoveno jinak, jedná se o výdaje vznikající při:

1. získávání poznatků o trestné činnosti ze zájmového prostředí,
2. získávání, využívání a činnosti informátora,
3. opatřování, vydávání a používání krycích dokladů,
4. používání zabezpečovací techniky,
5. předstíraném převodu nebo s jeho prováděním související,
6. sledování osob a věcí,
7. přípravě, ochraně a použití agenta.

Dále se nařízení věnuje formám a způsobu čerpání a odpovědnosti s nakládáním zvláštních finančních prostředků, podrobněji viz Nařízení ministerstva vnitra (dále jen „NMV“) č. 38/2012.

2.4 Skryté prověřování za užití operativně pátracích prostředků a opatření

Ve stádiu prověřování již policejní orgán vstupuje do trestního řízení, nejčastěji sepsáním záznamu o zahájení úkonů trestního řízení dle ust. § 158 odst. 3 TrŘ, od uvedené doby policejní orgán zajišťuje procesně použitelným způsobem, v souladu se zákonem, důkazy za účelem zjištění trestné činnosti pachatelů, včetně osob na trestné činnosti kooperujících a jejich spravedlivého potrestání ze strany nezávislého soudu.

Fáze prověřování v trestním řízení je fází komplexního shromažďování poznatků a informací o osobách a věcech utajovaným způsobem, jejich shromažďování, následného vyhodnocování a současně selekcí na základě využití operativně pátracích prostředků a opatření upravené trestním řádem.

V ustanovení § 158b TrŘ jsou upraveny základní podmínky a vyjádřeny zásady použití operativně pátracích prostředků. Obecné podmínky k použití operativně pátracích prostředků mají celkem čtyři limity.

1. Mohou být použity pouze v trestním řízení vedeném o úmyslném trestném činu.
2. Jejich použití musí být zaměřeno výhradně k získání skutečností důležitých pro trestní řízení.
3. Při použití se uplatňuje zásada subsidiarity tj. operativně pátrací prostředky je možno použít pouze tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinými prostředky nebo jen s velkými obtížemi. Policejní orgán je ze zákona povinen zvážit jiné varianty a možnosti opatření důkazů před volbou použití operativně pátracích prostředků a minimalizoval tak zásahy do práv a svobod člověka.
4. Čtvrtým limitem v použití operativně pátracích prostředků je zásada přiměřenosti, která sleduje zásah a použití operativně pátracích prostředků do práv a svobod člověka pouze v nezbytně nutné míře, a to jak z pohledu intenzity zásahu, tak z pohledu délky trvání tohoto zásahu.¹⁹

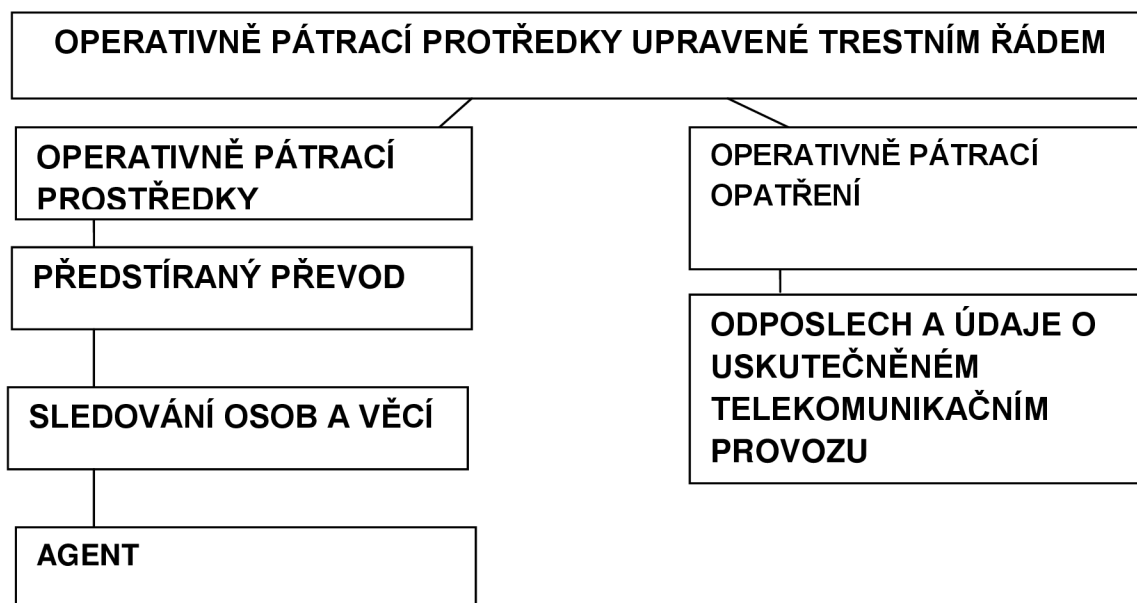
Podmínky pro jednotlivé operativně pátrací prostředky jsou u jednotlivých prostředků stanoveny odlišně, podle míry zásahu do práv a svobod osob, podmínek stran povolovacího režimu, útvary oprávněné k jejich využití, kontroly použití a vyhodnocování výsledků. Výstupy z použití operativně pátracích prostředků jsou zvukové, obrazové a jiné záznamy, které splňují kritéria podle trestního řádu, a které lze následně využít v rámci trestního řízení jako důkaz.²⁰

¹⁹ CHMELÍK, Jan, BRUNA, Eduard. *Dokazování v trestním řízení. Trestněprávní a kriminalistické aspekty*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní a.s., 2018. s. 153-154

²⁰ ust. § 158b odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád)

Novelou trestního řádu provedenou zákonem č. 265/2001 Sb., byly do TrŘ převzaty pouze tři operativně pátrací prostředky, a to předstíraný převod, sledování osob a věcí a použití agenta. Ostatní operativně pátrací prostředky zůstaly v zákoně o Policii České republiky a byly označeny pod současným označením jako podpůrné operativně pátrací prostředky za účelem jasného vymezení hranice mezi operativně pátrací činnostmi v rámci PolČR a postupem policejního orgánu v trestním řízení. K uvedené změně došlo hned z několika důvodů. V prvním případě tomu bylo zejména proto, aby se trestní řízení stalo účinnějším ve vztahu k organizované a závažné trestné činnosti. Dalším důvodem bylo posílení role státního zástupce za účelem kontroly použití operativně pátracích prostředků a jejich efektivity, zda přináší výsledky, které mají v souvislosti s vynaloženými náklady, a které nasazení operativně pátracích prostředků provází.²¹

Nejčastější operativně pátrací prostředky a opatření pro boj s organizovaným zločinem viz obrázek²²:

Obrázek č. 1 – Schéma operativně pátracích prostředků a opatření

²¹ FENYK J. *Postavení státního zástupce v trestním řízení po novele trestního řádu*, Bulletin advokacie. 2001, roč. č. 11-12, s. 40-41.

²² DVOŘÁK, Vratislav, KLOUBEK, Martin, *Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech*. 1 vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2011, s. 22.

2.4.1 Předstíraný převod

Předstíraný převod ve smyslu ust. § 158c TrŘ je prvním operativně pátracím prostředkem, kterým rozumíme předstírání koupě nebo jiného způsobu převodu předmětu plnění včetně převodu věci, k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení, jejíž držení je nepřipustné a dále věci, která pochází z trestného činu nebo je ke spáchání trestního činu určena. Provádění předstíraného převodu je upraveno v Pokynu policejního prezidenta (dále jen „PPP“) č. 80/2014 dle kterého je odborným útvarům pro provádění předstíraného převodu Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „ÚSČ SKPV“).

Předstíraný převod je úkon v trestním řízení prováděný osobou řízenou policejním orgánem proti osobě, proti které se trestní řízení vede, s cílem převodu předmětu plnění tak, aby u této osoby nedošlo ke vzbuzení úmyslu spáchat trestný čin.²³ Řízenou osobou je v daném případě policista, příslušník zahraničního bezpečnostního sboru nebo fyzická osoba, která poskytuje policii informace a služby takovým způsobem, aby nebyla vyzrazena její spolupráce. V případě použití policisty, který se sám podílí na skutkovém ději, v jehož rámci je předstíraný převod prováděn, nemůže být vyjma úkonů předstíraného převodu činný v téže trestní věci v rámci policejního orgánu, který koná prověřování v daném přípravném řízení. Předstíraný převod je možno chápat jako kombinaci operativně pátrací činnosti doplněné podpůrnými operativně pátracími prostředky dle PolČR. Předstíraný převod lze dokumentovat pořizováním zvukových, obrazových nebo jiných záznamů na základě vyžádání povolení státního zástupce dle ust. 158 odst. 2 TrŘ. Jsou-li předmětem plnění předstíraného převodu bankovky, použijí se pro daný případ zvláštní finanční prostředky dle zákonných ustanovení a u bankovek se zadokumentují jejich čísla. V případech, že není z objektivních důvodů možné o předstíraném převodu pořídít záznam a není k dispozici ani jiný dokumentační prostředek, je nutné

²³ Podrobněji Pokyn policejního prezidenta č. 80/2014, *kterým se upravuje postup při dožádání a provádění předstíraného převodu*, konkrétně čl. 1 odst. 2.

osoby, které se na předstíraném převodu podílely vyslechnout jako svědky, v případě nutnosti i jako utajené svědky.²⁴

2.4.2 Sledování osob a věcí

Sledování osob a věci je druhým operativně pátracím prostředkem a současně také nejstarším operativně pátracím prostředkem. Sledování osob a věci je vymezeno v ust. § 158d TrŘ a zákonodárce jej rozdělil do tří typů z hlediska forem a metod, z hlediska povolovacího procesu, a z hlediska prostředků dokumentace, který odpovídá míře zásahu do osobnostních práv a svobod sledovaného.²⁵ Praktický postup při vyžadování uvedeného institutu pro účely trestního řízení v rámci prostředí PČR je upraven v ZPPP č. 30 z roku 2008.

První typ sledování je vymezen ust. § 158d odst. 1 TrŘ, který nepodléhá žádnému povolení a uskutečňuje ho policejní orgán sám, nebo k jeho realizaci využije oprávněný sledovací útvar. První typ sledování probíhá s pomocí technických prostředků nebo klasickým kontaktním sledováním bez jakékoliv dokumentace a na místech veřejně přístupných a ze strany policejního orgánu dochází ke sběru poznatků o činnosti sledované osoby, její komunikaci a pohybu. Z povahy věci lze dovodit, že takto získané poznatky budou spíše využity v rámci operativní činnosti.

Druhý typ sledování osob a věcí je upravený v ust. § 158d odst. 2 TrŘ. Tento typ sledování je již způsobilý zasáhnout do základních práv a svobod člověka, neboť jeho realizací mohou být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy. Toto sledování je podmíněno předchozím písemným povolením státního zástupce vykonávající v trestním řízení dozor. U tohoto sledování je přípustné používat nejrůznější technické prostředky, k dokumentaci a pořizování zvukových záznamů a to prostřednictvím skrytých prostředků (skryté fotoaparáty, minikamery apod.).

²⁴ CHMELÍK, Jan, BRUNA, Eduard. *Dokazování v trestním řízení. Trestněprávní a kriminalistické aspekty*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní a.s., 2018. s. 156

²⁵ CHMELÍK, Jan, BRUNA, Eduard. *Dokazování v trestním řízení. Trestněprávní a kriminalistické aspekty*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní a.s., 2018. s. 157

Posledním třetím typem sledování osob a věcí představuje nejvýraznější zásah do práv a svobod, z toho důvodu pro jeho povolení platí nejprísnejší povolovací režim, upravený v ust. § 158d odst. 3 TrŘ. Realizovat tento typ sledování je možné pouze na základě předchozího písemného povolení příslušného soudu, s ohledem na to, že jeho prostřednictvím je zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, listovního tajemství, je zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků. U tohoto typu sledování může být realizován i vstup do obydlí za účelem umístění technických prostředků ke sledování osob a věcí (typicky prostorový odposlech, minikamera apod.). Při tomto vstupu do obydlí, tak jak je uvedeno v ust. § 158d odst. 3 TrŘ nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které směřují k umístění technických prostředků. V případě uvedeného ustanovení, kde se hovoří o vstupu do obydlí, současná aplikační praxe za obydlí považuje i vnitřní prostor osobního nebo služební automobilu, pracovní kancelář a dalších prostor, kde lze v daném případě očekávat jistou míru soukromí²⁶. Předmětná úvaha byla potvrzena i ze strany Ústavního soudu ve svém nálezu pod sp. zn. II. ÚS 2806/08²⁷. Taktéž je významné, že postupem dle ust. § 158d odst. 3 TrŘ lze využít nad rámec reálného sledování osob a věcí, včetně zjišťování pohybu osob pomocí mobilního telefonu a sledování emailové komunikace.²⁸ Uvedený typ sledování je jediným typem, u kterého nepřichází v úvahu dodatečné povolení provedení sledování, tak jako je tomu u druhého typu.

2.4.3 Agent

Agent je jedním z nejvýznamnějších institutů, které slouží k rozkrývání organizovaného zločinu, jehož ucelená struktura, hierarchie a zpravidla i propracovaný způsob komunikační sítě obvykle neumožňuje rozkrýt činnost takovýchto skupin bez detailního pohledu „zevnitř“.²⁹ Právní rámec použití

²⁶ CHMELÍK, Jan, BRUNA, Eduard. *Dokazování v trestním řízení. Trestněprávní a kriminalistické aspekty*. 1.vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní a.s., 2018. s. 156

²⁷ Podrobněji Nález ústavního soudu ze dne 27.1.2010 pod sp.zn. II ÚS 2806/08.

²⁸ ZAORALOVÁ, Petra, *Procesní použitelnost důkazů v trestním řízení a její meze*. Praha: Leges, 2018, s. 249.

²⁹ BUDKA, Ivan. *Využití právních nástrojů pro potírání organizovaného zločinu*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2017, s. 94

agenta je vymezen v ust. § 158e TrŘ. Přestože má uvedený institut v našem právním řádu již více jak dvacetiletou historii, často se můžeme setkat s nepřesností a záměnou mezi agentem, informátorem a osobou jednajícím ve prospěch policejního orgánu. V případech, kde se hovoří o agentovi ve smyslu trestního řádu, půjde vždy o příslušníka PČR potažmo GIBS. K opatření legendy agenta a jeho osobních údajů a totožnosti, které je upraveno ust. § 158e odst. 2 písm. a), b), c) je využíváno podpůrných operativně pátracích prostředků, tak jak byly předestřeny v kapitole 2.2. Agentu lze použít pouze v trestním řízení vedeném pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny a dále pro trestné činy v trestním řádu taxativně vymezených.³⁰

Povolení k použití agenta je zákonem upraveno nejprísněji ze všech operativně pátracích prostředků a operativních opatření a je podmíněno povolením soudce vrchního soudu na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství více viz ust. § 158e odst. 4 TrŘ. Novelou trestního řádu bylo umožněno agentovi provést sledování osob a věcí a předstíraného převodu, jinak podléhajícímu povolení státního zástupce, bez povolení.³¹ Informace získané z činnosti agenta mají své uplatnění především v operativně pátrací činnosti. Pokud mají být využity jako důkaz v trestním řízení, je nutné je dokazovat důkazními prostředky zakotvenými v trestním řádu dle hlavy páté o dokazování.

Použití agenta, kterým se utajeně získávají a dokumentují skutečnosti důležité pro trestní řízení o osobách a věcech na místě veřejně i neveřejně přístupných. K realizaci použití agenta je pověřen ÚSČ SKPV a postup při jeho použití je dále upraven ZPPP č. 194 z roku 2008.

V uvedené podkapitole je nutné zmínit ust. § 92 PolČR. Na základě uvedeného ustanovení lze se souhlasem policejního prezidenta a příslušného orgánu cizího

³⁰ Srovnej ust. § 158e odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád)

³¹ CHMELÍK, Jan, BRUNA, Eduard. *Dokazování v trestním řízení. Trestněprávní a kriminalistické aspekty*. 1.vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní a.s., 2018. s. 162-163

státu využít v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem, jako agenta příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru, a současně ho lze použít i na provedení předstíraného převodu a sledování osob a věcí.³² Pro použití agenta v nadnárodním zločineckém prostředí je zapotřebí mít k dispozici osobu vhodné národnosti, což je v podmínkách PČR nesnadný úkol. Na základě uvedeného institutu je tak možné využít pestřejší etnické struktury obyvatelstva jiných zemí, kde je personální složení policejních orgánů obvykle různorodější.³³

2.4.4 Odposlech a údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu

Pod tímto označením jsou v trestním řádu zakotveny dva druhy odposlechů, které jsou však svou podstatou a smyslem dost rozdílné.

V ust. § 88 TrŘ je právně upraven vlastní odposlech a záznam telekomunikačního provozu. Pro tento druh odposlechu je typické, že je prováděn v reálném čase zájmové komunikace, tedy je odposloucháván a zaznamenáván aktuální hovor a jiné komunikační možnosti (např. zasílání SMS zpráv, komunikace prostřednictvím emailů apod.).

Druhá forma odposlechu je uvedena v ust. § 88a TrŘ a představuje zjišťování údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu, při kterém není prováděn reálný odposlech aktuálních hovorů a dalších komunikačních aktivit. Při tomto druhu odposlechu jsou sledovány a zaznamenány tzv. lokalizační údaje.³⁴

S ohledem na stále se vyvíjející technický pokrok a vývoj v oblasti komunikačních technologií je třeba brát v úvahu značnou konspirativnost uživatelů mobilních telefonů, kteří v nich za použití internetu využívají vedle telekomunikačního provozu, který je realizovaný prostřednictvím veřejných

³² Srovnej ust. § 92 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.

³³ KARABEC, Zdeněk. *Použití agenta proti organizovanému zločinu*, Trestněprávní revue č. 8/2011, s. 224

³⁴ CHMELÍK, Jan, BRUNA, Eduard. *Dokazování v trestním řízení. Trestněprávní a kriminalistické aspekty*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní a.s., 2018. s. 166

pevných a mobilních telefonních sítí, i jiné formy elektronické komunikace přes různé datové aplikace, např. WhatsApp Telegram, Viber, Messenger, a další. Jejich prostřednictvím lze uskutečnit nejen volání, ale i posílat textové zprávy či zprávy s datovými přílohami obrazového nebo zvukového charakteru.³⁵ V těchto případech je ze strany policejního orgánu nutné na daná zjištění reagovat a zvážit volbu vhodnějšího a přiléhavějšího institutu pro získání důkazu postupem dle ust. § 158d odst. 3 TrŘ (sledování osob a věcí), laické veřejnosti známý jako tzv. prostorový odposlech.

2.5 Realizace v konečné fázi prověřování

V případech trestních řízení vedených skrytým utajeným způsobem proti organizovaným zločineckým skupinám tzv. online, za pomoci zejména operativně pátracích prostředků a opatření doplněných využitím podpůrných operativních prostředků, je realizace jejím logickým vyústěním. K dispozici jsou důkazní prostředky ze skrytého prověřování, alespoň v základních obrysech je zmapována personální hierarchie skupiny a struktura trestné činnosti s rozdělením dělby funkcí a činností pro danou skupinu, včetně osob a míst, kde je možné zajistit další důkazy.

Pojem „realizace“ je nespisovné označení používané především mezi příslušníky služby kriminální policie a vyšetřování na úrovni policejních orgánů územních odborů, krajských ředitelství a útvarů s celostátní působností. Uvedený pojem není ani součástí žádného aktuálně platného interního aktu řízení. V minulosti byl uvedený pojem zahrnut velmi výstižně do interního aktu řízení ředitele již zaniklého Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu SKPV, jako:

„Realizace je úsek přípravného řízení, při kterém je prováděno několik procesních úkonů (pozn. častokrát na mnoha místech v jeden čas) vázaných lhůtami trestního řádu, vyžadující součinnost jiných policistů, subjektů, stran či zúčastněných osob trestního řízení.“

³⁵ BUDKA, Ivan. *Využití právních nástrojů pro potírání organizovaného zločinu*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2017, s. 19

Realizace nejčastěji probíhá v konečné fázi prověřování, tj. před vstupem do fáze vyšetřování³⁶, tedy před zahájením trestního stíhání dle ust. § 160 TrŘ. Je nutné uvést, že určitá část prováděných realizací do této fáze nemusí dospět, a je jen logickým postupem v procesu objasňování, neboť je zapotřebí realizací získat a ověřit další informace nezbytné k rozhodnutí v trestní věci a jeho skutkovým okolnostem.³⁷

Procesní úkony při realizaci před zahájením trestního stíhání jsou prováděny jako neodkladný a neopakovatelný úkon ve smyslu ust. § 160 odst. 4 TrŘ, neboť je dáno důvodné podezření, že by podezřelí mohli věci důležité pro trestní řízení ukrýt nebo zničit, aby tak zmařili účel trestního řízení. Procesní úkony tak vzhledem k nebezpečí zmaření a ztráty důkazu nesnesou z hlediska účelu trestního řízení odkladu na dobu, než bude zahájeno trestní stíhání a současně i těmito procesními úkony mohou být zajištěny skutečnosti odůvodňující zahájení trestního stíhání konkrétních osob, přičemž tyto skutečnosti nelze zjistit a zajistit jiným způsobem. V předmětných příkazech a protokolech o provedených neodkladných a neopakovatelných úkonech musí být vždy uvedeno, na základě jakých skutečnosti lze považovat úkon za neodkladný a neopakovatelný.³⁸

Při realizacích u jednání organizovaného charakteru, či nejzávažnější trestné činnosti, dochází v jeden moment v předem stanovených časových limitech na více různých místech k dokumentaci řady procesních úkonů, ze kterých lze jmenovat následující:

- zadržení osoby dle ust. § 76 TrŘ³⁹,
- vydání věci dle ust. § 78 TrŘ⁴⁰,
- odnětí věcí dle ust. § 79 TrŘ⁴¹,

³⁶ Srovnej Hlava X zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

³⁷ ČÁP, Jan, Plánování a organizování realizace procesních úkonů na úseku trestné činnosti organizovaného charakteru. *Vyšetrovanie a dokazovanie prostrednictvom špecifických důkazných prostriedkov: Zborník príspevkov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou zo dňa 27.5.2021*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2022, s. 43-44.

³⁸ FRYŠTÁK, Marek, POLIŠENSKÁ, Petra, *Dokazování v přípravném řízení, Nejvýznamnější judikatura k vybraným tematickým okruhům od roku 1989*, Praha: Leges, 2014, s. 43-44.

³⁹ Podrobněji ust. § 76 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

⁴⁰ Podrobněji ust. § 78 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

⁴¹ Podrobněji ust. § 79 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

- zajištění peněžních prostředků na účtu u banky dle ust. § 79a TrŘ,
- zajištění zaknihovaných cenných papírů dle ust. § 79c TrŘ,
- zajištění nemovitosti dle ust. § 79d TrŘ,
- zajištění jiné majetkové hodnoty dle ust. § 79e TrŘ,
- zajištění náhradní hodnoty dle ust. § 79f TrŘ⁴²,
- provedení domovní prohlídky (dále jen „DP“) a osobní prohlídky (dále jen „OP“, prohlídky jiných prostor a pozemků (dále jen „PJPP“), vstupu do obydlí, jiných prostor a pozemků dle ust. § 82 – 85b TrŘ⁴³.
- výslechová činnost dle TrŘ.

Po provedení uvedených úkonů a jejich následnou analýzou získaných a zajištěných informací, dochází k případnému rozhodnutí policejního orgánu o vstupu do úseku vyšetřování, přičemž většina procesních úkonů probíhá v zákonné lhůtě 48 hodin odvíjející se od zadržení podezřelých osob dle ust. § 76 TrŘ. Policejní orgán musí v daném časovém rámci rozhodnout o vyhotovení usnesení o zahájení trestního stíhání osob a podnětu pro státního zástupce za účelem podání návrhu na vzetí do vazby⁴⁴ zadržených osob.

Realizace může být také prováděna po zahájení trestního stíhání a její zahájení začíná zadržením osob dle ust. § 75 TrŘ, kterým je následně předáno usnesení o zahájení trestního stíhání. K uvedenému příkladu může dojít například tehdy, pokud policejní orgán ve fázi prověřování využil institut dočasného odložení trestního stíhání dle ust. § 159b TrŘ⁴⁵. Veškeré úkony jsou poté prováděny již po zahájení trestního stíhání a samotných úkonů již mají právo se účastnit obhájci obviněných osob. V tomto případě je prováděno několik prohlídek současně (většinou 3 až 4), a až po jejich ukončení jsou následně zahajovány další plánované úkony.

Realizace může být také prováděna formou tzv „dokumentační realizace“, u níž po jejím provedení abstentuje bezprostřední vydání usnesení o zahájení

⁴² Podrobněji ust. § 79a až 79f zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

⁴³ Podrobněji ust. § 82 až 85b zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

⁴⁴ Podrobněji ust. § 67 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

⁴⁵ Podrobněji ust. § 159b zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

trestního stíhání konkrétním osobám. K uvedenému typu „realizace“ policejní orgán přistupuje v případě, že již dále nepředpokládá zajištění důkazů cestou operativně pátrací činnosti, nebo by jejich získání bylo časově a hospodárně náročné, nebo-li neefektivní.

3 POSTUP POLICEJNÍHO ORGÁNU PŘI REALIZACÍCH VELKÉHO ROZSAHU

Pro nejvíce úspěšné provedení „*realizace*“, (pozn. tento pojem a jeho obsah byl vydefinován v teoretické části práce) a naplnění jejich primárních cílů, kterým je především dosažení účelu trestního řízení, jako takového se snahou minimalizovat nežádoucích rizika v jejím průběhu, jsou na policejní orgán kladeny vysoké nároky na detailní přípravu celého úkonu, precizním naplánováním založeným na vysoké míře organizace.

Realizace velkého rozsahu na úseku organizované trestné činnosti jsou ze své povahy velmi komplexním a rozsáhlým úkonem z mnoha oblastí, a to jak manažerského, personálního, kriminalisticko-taktického, za dodržení litery norem trestního a policejního práva. Uvedený úkon je spojen s mimořádnou neuropsychickou zátěží, která je kladena na každého účastníka z řad policejního orgánu, který se předmětné „*realizace*“ účastní. Každý příslušník policejního orgánu má pevně stanovenou roli s jasně vymezenými kompetencemi.

Praktická část uvedené práce bude tvořena strukturou jednotlivých kroků a postupů „*realizace*“ od samotné přípravné fáze jejího průběhu včetně výčtu personálního a materiálního zabezpečení, až po její úplné ukončení. Může tak posloužit jako podpůrný materiál pro policejní orgány, které s uvedeným úkonem ve své služební činnosti přijdou do kontaktu a pomoci jim vyvarovat se chybám, které by mohly negativně ovlivnit požadovaný výsledek trestního řízení.

Platí obecný princip a ve většině případů je to dokonce písemně uvedeno v samotném písemném vyhotovení příkazu např. k provedení DP nebo PJPP, který na návrh státního zástupce vydává formou svého rozhodnutí soudce, že uvedený úkon vykoná konkrétní policejní orgán.

3.1 Přípravná fáze

Organizovaná trestná činnost vyžaduje v přípravném řízení delší dobu rozpracování a může probíhat řadu měsíců i let. Uvedené je v trestních předpisech ze strany zákonodárce zohledněno délkou stanovených lhůt, především u operativně pátracích prostředků a opatření, které je možné na základě důvodných zjištění při prověřování a přetrvávající nutnosti trvání, prodlužovat, a to i opakovaně.

Pokud pracovní tým potažmo pracovní skupina, která je v policejním prostředí zřizována dle PPP č. 15 z roku 2016 o operativně pátrací činnosti a zřizování pracovních týmů a pracovních skupin⁴⁶ dojde ke shodě s dozorujícím státním zástupcem k rozhodnutí přípravy „realizace“, je stanoven její předběžný termín, k němuž jsou činěny veškeré potřebné úkony a kroky.

3.1.1 Určení termínu a času realizace

Základním vodítkem pro určení termínu je prioritně dosažení účelu trestního řízení jako takového. S tímto ohledem se volí vlastní termín „realizace“ a de facto i přímo její čas. Je nutné podotknout, že dosažení účelu trestního řízení je široký pojem. Při určení termínu a času musíme zohledňovat veškeré okolnosti mající vztah k realizaci. Jedná se o okolnosti na OČTŘ, ve vztahu k podezřelým, resp. k páchané trestné činnosti. Rovněž je nutné zohledňovat hledisko hospodárnosti, ale to až po splnění všech podmínek, které směřují k dosažení účelu trestního řízení⁴⁷.

Termín je nutné volit s takovým předstihem, aby byla „realizace“ připravena ve všech následujících hlavních směrech:

- **procesní** (po linii trestního řádu především v hlavě čtvrté – příkazy k DP, k PJPP, souhlas se zadržením osob atp.),

⁴⁶ Podrobněji Pokyn policejního prezidenta č. 15 z roku 2016, o operativně pátrací činnosti a zřizování pracovních týmů a pracovních skupin.

⁴⁷ Srovnej ust. § 1 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

- **administrativní** (např. odtajnění dokumentů mající vztah k dané věci, plán realizace, realizační desky pro jednotlivé skupiny⁴⁸),
- **taktické** (způsob provedení, prioritizace úkolů v rámci úkonů „realizace“),
- **personální** (počty příslušníků a občanských zaměstnanců k úspěšnému pokrytí „realizace“ z vlastních zdrojů útvaru, servisní útvary, znalce, tlumočnický, dozorový státní zástupce),
- **materiální** (prostor štábu, počty služebních dopravních prostředků, vybavení realizačních skupin).

Podmínkou, kterou je nutné zohlednit při volbě termínu „realizace“ je, že trestná činnost je již v určité fázi zadokumentována. Přistupujeme k ní tedy v okamžiku existence zákonných důvodů pro zadržení podezřelých osob. Lapidárně řečeno, máme-li důkazně tzv. nabito a věc je možné realizovat. Z procesní stránky je nutný dostatečný časový prostor pro vyžádání příkazů k provedení prohlídek a plánovaných úkonů. Častokrát se jedná o desítky podnětů a ty je nutné na příslušném soudě zpracovat, což nikdy není otázka jednotek dnů a uvedené je potřeba v přípravné fázi „realizace“ zohlednit.

U velmi rozsáhlých akcí je zapotřebí dostatečného personálního substrátu příslušníků, proto není vhodné volit termín letních či zimních prázdnin. Uvedené měsíce jsou vybírány dovolené a současně není možné zajištění všech pachatelů současně, kteří se často mohou nacházet mimo území České republiky. Samozřejmě při mnoha týdenním předstihu při plánování „realizace“ nelze vyloučit, že některý z pachatelů bude tzv. mimo dosah na území České republiky (dále jen „ČR“). Při plánování ovšem volíme takový termín, u něhož nedisponujeme informací o tom, že by tu zájmové osoby nebyly nebo existuje predikce v čase volby termínu, že zde budou. U trestních věcí organizovaného charakteru přípravné řízení trvá delší dobu a zpracovatelům věci je tak již poměrně dobře znám režim zájmových osob, tedy jak často jezdí do zahraničí, zda vůbec cestují do zahraničí atp. S ohledem na provádění taktiky je v případě nečekaného odjezdu vždy nutné posoudit, zda termín realizace

⁴⁸ Podrobněji pojem vysvětlen v podkapitole 3.1.6 Realizační desky a jejich obsah.

neodložit. Z hlediska taktiky je nutné mít ustanovené zásadní prostory či objekty, kde chceme provádět prohlídky. Nelze plánovat „realizace“, když nějaký zásadní prostor, ve kterém je předpoklad zajištění důkazů v daném trestním řízení, není ustanoven.

Zvolený termín musí být vhodný i pro jiné osoby, např. pokud se dozorový státní zástupce (dále jen „DSZ“) rozhodne přímo účastnit, potažmo bude následně podávat návrhy na vazbu osob, není možné, tak plánovat realizaci v termínu jeho nepřítomnosti. V uvedené době má za sebe DSZ sice určen zástup, který však není s trestní věcí toliko detailně seznámen a nevykonává na ní dozor přímo, ale slouží spíše k řešení krajních událostí, které není nutné odložit, a které v probíhajícím řízení mohou nenadále vyvstat. Uvedené je nutné brát v potaz při přípravě i ve vztahu k osobám tlumočnicků a znalců, pokud bude ve věci např. „exotický“ jazyk nebo specifická záležitost, na který je v rámci ČR minimální počet spolehlivých tlumočnicků a znalců a tyto osoby je nutné s dostatečným předstihem si zarezervovat. Pokud dojde ke splnění všech výše uvedených podmínek, stanoví se den „realizace“. Jako nejvhodnější den je po zkušenostech doporučován druhý den pracovního týdne, tedy „úterý“.

Výhody:

- jedná se o pracovní den, jak pro příslušníky a občanské zaměstnance policejního útvaru, tak pro součinnostní orgány a útvary, je tak snadnější plánování než ve dnech volna,
- v průběhu realizace je možné řešit okolnosti a komplikace efektivněji než o víkendu,
- instruktáž lze plánovat na pondělí před „realizací“, neboť jsou aktuální informace z víkendu a lze řadu provozních a potažmo procesních věcí v případě potřeby upřesnit,
- v případech návrhu na vazby je o těchto návrzích rozhodováno ve čtvrtek, opět v pracovních dnech,
- v případě nutnosti posunu např. o den nebo dva, (středu nebo čtvrtek), jedná se stále o pracovní dny a platí výše uvedené výhody,

- podstatnou záležitostí je rovněž ekonomická stránka – v případě rozsáhlých „realizací“ trvajících několik dní, není nutné platit přesčas za každou hodinu, na rozdíl od dnů pracovního volna.

Čas začátku je již v příslušný den termínu „realizace“. Musí být patřičně odůvodněn, ne volen náhodně či bez rozmyslu. Poté je na okolnostech a zhodnocení zpracovatelů případu, případně dalších osob z řad vedení příslušného útvaru vyhodnotit, pokud nějaká podmínka není zcela naplněna, jakým způsobem může dojít k ovlivnění výsledku „realizace“. Pokud jsou okolnosti předvídatelné a vyplývají z předmětu dokumentované trestné činnosti, nemusí to pro vlastní „realizaci“ být zásadní problém. Jedná se o okolnosti spočívající v nutnosti realizovat o víkendu, v nočních hodinách, a na uvedené se lze při přípravě realizace připravit a plánovat ji ve vztahu k této okolnosti. Jde o případy, ve kterých je nezbytné prohlídky a úkony provést např. v nočním klubu. Trestná činnost je páchána v nočních hodinách, o víkendu a je nutné se přizpůsobit operativní situaci resp. vlastnímu jednání podezřelých.

Termín a čas „realizace“ a její zahájení jednoznačně závisí na jednání podezřelých/pachatelů osob a případném zájmu OČTŘ provést zadržení osob přímo při páchání trestné činnosti – převoz nelegálních migrantů, zadržení při předstíraném převodu – předání peněz, výběru hotovosti, převozu OPL atd. Negativní vliv na určení termínu a času realizace může být změna jednání podezřelých osob a jejich neplánované opuštění území ČR na delší dobu, resp. odjezd do zahraničí popřípadě přejezdy v rámci území ČR. Druhým a výrazně citelnějším vlivem může být dekonspirace skrytou formou vedeného trestního řízení, tedy únik informací o plánované „realizaci“, který může mít za následek ničení důkazů nebo snaha opustit území ČR. Zde je nutnost ze strany OČTŘ jednat a v případě nutnosti zahájit realizaci bezodkladně. Zahájení nelze ovšem provádět bez dostatečných procesních podkladů. Veškeré ostatní podmínky a okolnosti lze při nutném maximálním nasazení sil operativně řešit. Vše je nutné vyhodnotit a rozhodnout, případně i po konzultaci s DSZ. Uvedenému tématu minimalizace možného úniku informací o plánované „realizaci“ se bude věnovat samostatná kapitola „Utajení realizace“.

Prioritně je tedy vhodné volit denní dobu, byť se nejčastěji jedná o časné ranní hodiny. U rozsáhlého počtu podezřelých je v pozdější čas začátku např. dopoledne, riziko, že se podezřelé osoby rozjedou za svými aktivitami a vyvstane problémová situace se zadržením např. 15 ti osob a jejich složitě dohledávání atp. Denní doba ve vztahu k noční je výhodnější ze stejných důvodů jako pracovní den oproti víkendu, jak bylo předestřeno výše.

3.1.2 Zajištění míst a osob

Základem „realizace“ je zajištění maximálního počtu míst a prostor, kde se mohou nacházet důkazy a podezřelé osoby. Uvedené objekty se mohou nacházet na několika různých místech. Tato skutečnost nám již umožňuje druhově rozdělit předmětné prohlídky a jejich zacílení a určit zákonné oprávnění k použitému postupu, jehož cílem je nalézt a zajistit osobu nebo věc důležitou pro dané řízení. Kriminalistická věda nabízí nejčastěji klasifikaci dle charakteru objektu, který má být prohledán a dělí je na:

1. **Osobní prohlídky** – objektem prohlídky je osoba, u organizované trestné činnosti a konaných „realizací“ půjde nejčastěji o případy prohlídky jejího oděvu, ale i zavazadla, osobních věcí a dalších předmětů jako např. mobilního telefonu, které má osoba v době prohlídky při sobě, OP je v trestním řádu vymezena v ust. § 82 odst. 3 následovně „*Osobní prohlídku lze vykonat, je-li důvodné podezření, že někdo má u sebe věc důležitou pro trestní řízení.*“⁴⁹
2. **Domovní prohlídky** – objektem nebo místem dané prohlídky je obydlí, např. rodinný dům, chata, byt a jiné místnosti, prostory k tomuto objektu patřící, včetně budov, které slouží k jiným účelům (např. garáže, sklepní prostory, kůlny, zahrada). Objektem prohlídky jsou tak veškeré předměty, které se v obydlí a jiných prostorách k nim patřící nacházejí, tím se rozumí jejich vybavení, včetně zde odložených věcí (úložné prostory, nábytek, úkryty, trezory, ale např. i v garáži rodinného domu odstavené motorové vozidlo. Institut domovní prohlídky je v trestním řádu vydefinován v ust. § 82 odst. 1 (příkaz k DP ust. § 83 TrŘ) následovně

⁴⁹ Podrobněji ust. § 83b zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

„Domovní prohlídku lze vykonat, je-li důvodné podezření, že v bytě nebo v jiné prostoře sloužící k bydlení nebo v prostorách k nim náležejících (obydlí) je věc nebo osoba důležitá pro trestní řízení.“

3. **Prohlídky jiných prostor a pozemků** – objektem v tomto případě jsou prostory, které neslouží k bydlení a ani nepatří k objektům sloužícím k bydlení, přičemž nejsou veřejně přístupné (např. kanceláře, živnostenské provozovny, skladové prostory, haly a prostory), prostory jsou oplocené nebo jinak zajištěné, dle ust. § 82 odst. 2 a násl. trestního řádu, lze ze stejných důvodů uvedených k domovní prohlídce v odst. 1 ust. § 82 TrŘ *„lze vykonat i prohlídku prostor nesloužících k bydlení (jiných prostor) a pozemků, pokud nejsou veřejně přístupné.“*
4. **Prohlídka u advokáta**⁵⁰ – u rozsáhlé a závažné trestné činnosti a při její „realizaci“ může nastat situace, kterou nelze vyloučit, že jednou nebo více podezřelých osob, bude tvořit osoba advokáta jako účastníka na trestné činnosti s odkazem na ust. § 24 trestního zákoníku. V daném případě trestní právo na uvedenou situaci pamatuje v ust. § 85b TrŘ. *„Při provádění domovní prohlídky nebo prohlídky jiných prostor, v nichž advokát vykonává advokacii, pokud se zde mohou nacházet listiny, které obsahují skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta, je orgán provádějící úkon povinen vyžádat si součinnost České advokátní komory (dále jen „Komora“); orgán provádějící úkon je oprávněn seznámit se s obsahem těchto listin pouze za přítomnosti a se souhlasem zástupce Komory, kterého ustanoví předseda Komory z řad jejích zaměstnanců nebo z řad advokátů.“* Jde o velmi specifický průběh provedení prohlídky a je nutné ze strany realizační skupiny, která bude uvedenou prohlídku realizovat, detailně nastudovat ust. § 85b TrŘ.
5. **Vstup do obydlí** – při vymezení druhů prohlídek, byť se nejedná o druh prohlídky jako takový, a který v rámci „realizace“ může nastat, nelze opomenout institut označovaný jako vstup do obydlí

⁵⁰ ČÁP, Jan. *Prohlídky: Kriminálně-taktický pohled*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2022 s. 33 – 37.

dle ust. § 83c odst. 1 TrŘ „*Policejní orgán může vstoupit do obydlí, jiných prostor nebo na pozemek jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob nebo pro ochranu jiných práv a svobod, nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku*“ a dále dle odst. 2 „*Policejní orgán dále může na místa uvedená v odstavci 1 vstoupit v případě, že se v nich nachází osoba,*

a) na kterou byl vydán příkaz k zatčení nebo příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody nebo do výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody,

b) kterou je třeba předvést pro účely trestního řízení, nebo

c) kterou je třeba zadržet.“

S odkazem na kriminalistickou vědu lze počty prohlídek v rámci „*realizace*“, které probíhají v jednom časovém úseku, zařadit do skupiny „**Souběžných prohlídek**⁵¹“, jde tedy o více prohlídek vykonávaných v objasňování věci v jeden okamžik.

Uvedená zjištění a počet předmětných prohlídek se následně zakomponuje do chystaného plánu „*realizace*“ a rozsahu jejího personálního zajištění. Stěžejní zájmová místa jsou povětšinou zpracovatelům potažmo členům týmu, který se podílí na dokumentování rozsáhlé a organizované trestné činnosti, která probíhá po delší čas za využití operativně pátracích prostředků a opatření, dobře známé. Případně je pro správné zadokumentování míst a prostor možné využít pestrou škálu podpůrných operativně pátracích prostředků, tak, aby byla zájmová místa, kde budou prohlídky v rámci „*realizace*“ konána, případně podezřelé osoby zadržovány, náležitě ustanoveny a nedošlo k jejich záměně. Provedené operativní obhlídky (nemovitostí, nebytových prostor, osobních automobilů) a rekognoskace objektů sepsané do úředních záznamů včetně pořízení video

⁵¹ Souběžné dle Zdeňka Konráda podrobněji KONDRÁD, Zdeněk et al. *Kriminalistika: Kriminalistická taktika a metodika vyšetřování*. 2. Vyd. Pízeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2021. s. 131.

nebo fotodokumentace spolu s výpisem z katastru nemovitostí, potažmo jiných evidencí, jsou následně využity jako podklad pro vydání příkazů k DP nebo PJPP nebo jiných zajišťovacích institutů např. zjištění bankovní schránky. Je nutné podotknout, že v těchto případech jsou nároky soudu či DSZ na přesné ustanovení prostor často až nereálné. Zde může vyvstat problém, pokud je v krátkém časovém sledu nutné zajistit reálné informace ke skupině osob a příliš podrobná opakovaná šetření, za použití operativních legend, mohou vzbudit podezření u těchto prověřovaných osob, a je tedy nutné uvedená šetření takticky vyhodnocovat.

Za jeden z ukazatelů úspěšně připravené a následně uskutečněné „realizace“ je zjištění pohybu a výskytu všech podezřelých osob, které participují na organizované trestné činnosti. Zjištění pohybu a výskytu lze získat prostřednictvím operativně pátracích prostředků a opatření např. monitoringem telefonních přístrojů (v současné době za užití povolení soudu). V případech, že není možné se spoléhat na monitoring prostřednictvím telefonního přístroje a jeho signálu, je využíváno kontaktní sledování ze spolupráce se servisními útvary, jako Útvar zvláštních činností, služby kriminální policie a vyšetřování potažmo Odbor operativní dokumentace PČR jednotlivých krajských ředitelství. Zadržení všech podezřelých osob s ohledem na okolnosti (možnost využití servisních útvarů - Útvar rychlého nasazení nebo Zásahové jednotky) v rozmezí několika málo minut, je jednou z priorit úspěšné realizace. I přes detailní plánování může vyvstat situace, že se osobu, na kterou je vydán předchozí souhlas s jejím zadržením, nepodaří zadržet. V těchto případech je nutné počítat s možnou personální zálohou, která může reagovat a začít po zájmové osobě pátrat, rovněž za užití technického vyhledávání, s cílem jejího brzkého zadržení a omezení její osobní svobody.

3.1.3 Plán realizace a nasazení sil a prostředků

Plán realizace je vytvářen vždy v případech „realizací“, které jsou svojí povahou rozsáhlé, a u kterých probíhá více úkonů v jeden okamžik. Jedná se o administrativní postup vydávaný v listinné nebo elektronické podobě, ve kterém jsou přehledně znázorněné jednotlivé skutečnosti a zároveň

je nositelem informací pro přípravu „realizace“ její vykonání a současně je administrativním podkladem. Plán lze označit za „živý organismus,“ se kterým se pracuje dle aktuálně nastalé situace. V optimálním případě proběhne „realizace“ dle stanoveného plánu, ale není na závadu, pokud tomu tak není, neboť proces dokumentace vyžaduje činit bezprostřední rozhodnutí a všechny okolnosti, které mohou vyvstat nelze předem plánovat.⁵² Vzorový plán „realizace“ je součástí uvedené práce v přílohách označených jako „Příloha č. 1“.

Plán realizace obsahuje následující skutečnosti:

- policejní orgán, který úkon realizuje,
- zahájení a předpokládané ukončení „realizace“
- právní kvalifikace, včetně období a místa páčání trestné činnosti,
- informace ke státnímu zastupitelství, které vykonává v dané věci dozor,
- výčet podezřelých osob (fyzické a právnické osoby) včetně detailních informací, které jsou k osobám známy a dále poškozených osob,
- cíl realizace,
- přehled plánovaných úkonů, který v rámci realizace bude proveden,
- charakteristika případu spolu s popisem situace v dané věci,
- řídicí útvar a další zaangażované útvary,
- průběh realizace, spolu s předpokládaným začátkem a zaujetím pozic,
- personální počty (s uvedením konkrétních specializací), spolu se zajištěním potřeb vozového parku,
- úkoly a zaměření při provádění úkonů,
- předpokládaná místa pobytu a pohybu prověřovaných osob,
- termín, místo a způsob provedení instruktáže včetně zúčastněných osob,
- způsob spojení,
- místo a prostory štábu realizace, včetně určení detailního obsazení jednotlivých kanceláři viz Obrázek č. 2 níže:

⁵² ČÁP, Jan. *Prohlídky: Kriminálnětáctický pohled*. 1. Vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2022, s. 64.

Umístění	Subjekt
patro kan. č. 103	ŠTÁB
patro kan. č. 104	PŘEBÍRÁNÍ VĚCÍ Z ÚKONŮ
patro kan. č. 106	LÉKÁŘ
patro kan. č. 205, 206,207	VÝSLECHOVÁ MÍSTNOST
patro kan. č. 301	ODPOČINKOVÁ MÍSTNOST PRO ČLENY REALIZACE

Obrázek č. 2 – detailní rozpis prostorů na štábu realizace

- výstroj a výzbroj, za vybavenost policistů zodpovídá vedoucí skupiny, který provádí jejich kontrolu tak, aby případné nedostatky bylo možné odstranit nejpozději před zahájením realizace, zároveň před zahájením realizace provádí poučení k bezpečnosti práce a k zajištění bezpečnosti při provádění jednotlivých úkonů na místě, příklad přehledu výstroje a výstroje pro realizaci viz níže:
 - civilní oděv s viditelným označením „POLICIE“, (balistická ochrana a taktická vesta na zvážení každého policisty veleného do realizace),
 - služební zbraň s přiděleným palebným průměrem, 2 zásobníky,
 - služební pouta, svítilny, psací potřeby,
 - služební notebooky s off-line formuláři k OP, DP, PJPP, vydání věci, podání vysvětlení, výslechy osob v trestním řízení, atp.,
 - dokumentační prostředky - foto, video, pomůcky k evidenci (čísla, měřítko), obalovou techniku k předepsanému balení a pečetění stop, důkazů a materiálů (sáčky, pytle, obálky, razítka, lepicí pásky, pečetidla, plomby, atp.), veškeré potřebné vybavení, si zajišťuje určený technik po své linii, případně za součinnosti vedoucího skupiny,
 - technické prostředky k překonání překážek (beranidlo či jiné),
 - maskovací prostředky jsou povoleny (uvedenou informaci v plánu realizace schvaluje ředitel útvaru nebo jím pověřená osoba a je sdělována na instruktáži).

Přílohou plánu „realizace“ je pak konkrétní rozmístění sil a prostředků, viz „Příloha č. 2“. Níže je uvedena základní podoba vzorové realizační skupiny. Personální obsazení je variabilní dle potřeby a s ohledem na dosažení účelu trestního řízení viz přehledová tabulka, která je uvedena v Příloze č. 3.

3.1.4 Utajení realizace

Potencionálním problémem „realizací“ velkého rozsahu u organizované trestné činnosti je její utajení. Pokud odhlédneme od úmyslného vyzrazení, což je obvykle důsledkem selhání konkrétního jednotlivce, nasazení řádově desítek či stovek příslušníků PČR vytváří prostor, u kterého „manévry a přípravné kroky“ uvedeného počtu příslušníků, oslovování spolupracujících článků, nezúčastněných osob, soustředění vozidel v zájmových místech, policistů na jedné ubytovně apod. do značné míry zvyšuje riziko rozšíření informace „něco se děje, něco se chystá“ a hrozí reálná dekonspirace celé plánované akce, která je vyvrcholením celého častokrát i několika měsíčního přípravného řízení.⁵³ Úměrnost jejího utajení tedy odpovídá specifikům dané trestní věci, předmětu páchané trestné činnosti, respektive osobám zapojených do trestné činnosti nebo institucí, kterých se trestná činnost dotýká.

Jednotlivé kroky utajení příprav až do zahájení samotné realizace lze rozdělit následovně:

Personální

- minimalizovat okruh osob, které jsou s informací, že se „realizace“ připravuje seznámení,
- v případě seznámení, tyto osoby vždy poučit o citlivosti věci a zdůrazňovat maximální mlčenlivost,
- v případech citlivosti „realizace“ není žádoucí, aby byl znám výkonný organizační článek, který předmětnou akci v rámci org. struktury útvaru s celorepublikovou působností PČR (dále jen „ÚCP“) připravuje, z důvodu

⁵³ SUCHÝ, Vladimír. *Kriminalistická taktika: Taktika a organizace realizací velkého rozsahu*, Kriminalistický sborník č. 1/2019. s. 56-57.

možného dovozování problematiky (organizovaný zločin, hospodářská trestná činnost) a teritoria (vyčleněných expozitur ÚCP PČR), kterého se může „realizace“ dotýkat, v takových případech se doporučuje tok veškerých informací předávat např. přes náměstka ÚCP PČR, ostatní organizační články tak nedisponují informací, který org. článek útvaru „realizaci“ připravuje,

- organizační články resp. její vedoucí poté na vyžádání vyplní tzv. slepé mapy (vzor Příloha č. 4) realizačních skupin, ze kterých nevyplývají bližší informace, o termínu „realizace“, podezřelých osobách, místech plánovaných prohlídek a dalších. Výhodou při sestavení skupin je znalost vedoucího příslušníka vzájemných vztahů příslušníků, kteří jsou do slepé mapy uvedeni, což následně zlepšuje i fungování a vzájemnou koordinaci na místě úkonu.

Administrativní

- dokumenty a jiné písemné materiály by neměly „cestovat“ přes různé sekretariáty a datovými zprávami, žádoucí je osobní předávání a v režimu odpovídajícímu charakteru realizace,

Fyzická

- zakládá systém opatření, které mají zabránit vyzrazení připravované a plánované „realizace“,
- velice funkčním systémem nebo jeho prostředkem je např. založení emailové schránky ze strany prověřeného pracovníka odboru informatiky útvaru, který současně provádí jako jediný jeho správu např. XXXXXXX@XXXXXXXXX.CZ, jehož prostřednictvím jsou každému určenému vedoucímu skupiny předávány aktuální informace, včetně požadavků (např. vyplněný tzv. slepých map), které pro něho z „realizace“ vyplývají. Uvedené sdílené komunikační prostředí lze vytvořit i z jiných známých prostředků.

3.1.5 Instruktaž realizace

Na předchozí kapitole týkající se utajení „realizace“ navazuje kapitola instruktaž, ale její utajení se částečně promítá i do této kapitoly. U citlivých „realizací“ přicházejí v úvahu 3 způsoby provedení instruktaže. Volba způsobu je vždy podle specifik, tedy dle rozsahu, okolností a za splnění podmínky dosažení účelu trestního řízení.

Prvním ze způsobů je, že jako vedoucí realizační skupiny jsou určeni pouze vedoucí příslušníci. Instruktaž je provedena den před realizací. Vedoucí příslušník by měl být jednak zárukou zvýšeného dodržení mlčenlivosti a zároveň, že u citlivých věcí na místě bude zárukou zcela profesionálního a procesního postupu.

Druhým způsobem je volba instruktaže den před „realizací“, vedoucí skupin (nejedná se nutně o vedoucí příslušníky), obdrží informace organizační, procesní, ale nejsou seznámeni s osobami podezřelých a místem výkonu zajišťovacích úkonů/prohlídek, tedy subjekty, kde budou předmětné úkony probíhat. Jsou jim předány realizační desky⁵⁴ v zalepené obálce, kterou po návratu na příslušný organizační článek předají vedoucímu. Ten překontroluje neporušení uzavření obálky a dle instrukcí ji předá až v den realizace např. v 02:00 hod. vedoucímu příslušné skupiny, který je oprávněn ji rozlepit a seznámit se s jejím obsahem.

Třetím způsobem provedení je, že instruktaž se koná až v samotný den realizace např. v 03:30 hod., tedy příslušní vedoucí skupin obdrží veškeré již konkrétní informace o podezřelých a místech zájmu na této instruktaži. U žádného ze způsobů není vyloučeno, aby byli vedoucí skupin vedoucí policisté. U volby způsobu je vždy nutné posoudit okolnosti, zejména u velmi rozsáhlých „realizací“, u kterých jsou prováděny úkony na celém území ČR, může být problematické se z instruktaže např. v Praze přesouvat těsně před

⁵⁴ Podrobněji pojem vysvětlen v podkapitole 3.1.6 Realizační desky a jejich obsah.

zahájením realizace 350 km do Ostravy. Vždy je to o konkrétních okolnostech a forma „instruktaže“ může být i vzájemnou kombinací těchto tři způsobů.

Instruktaž realizace je místem, kde by měly zaznít veškeré podstatné informace, které následně budou směřovat k hladkému a bezproblémovému průběhu realizace. Kromě vedení realizace a účastníků štábu, by se ho měli účastnit vedoucí jednotlivých realizačních skupin a v případě rozsáhlé „realizace“ i DSZ, pro možnost vyjasnění možných procesních otázek. Přítomnost DSZ na instruktaži a následně štábu neoficiálně potvrzuje význam chystané realizace. Se souhlasem štábu je variantou účasti i přítomnost vyšetřovatelů z jednotlivých realizačních skupin. Na instruktaži mají také jednotliví vedoucí skupin možnost vznášet svoje případné dotazy ve vztahu k „realizaci“. Instruktaž realizace vede nejčastěji její vedoucí, případně jím pověřený člen štábu, doplňující informace či pokyny mohou zaznít i ze strany přítomného DSZ nebo zpracovatelů trestního řízení. Všichni také dle kompetence zodpovídají dotazy účastníků instruktaže.

Struktura a podoba instruktaže:

- zahájení, přivítání účastníků a „hostů“, ověření všech zúčastněných osob formou prezenčního listu,
- popis věci a předmětu „realizace“ lze použít „plán realizace“ (zaměření, kvalifikace, obecně k podezřelým osobám, kde se budou konat úkony),
- sdělení informace o času a způsobu provedení instruktaže vedoucími realizačních skupin ve směru ke svým členům skupiny,
- upozornění na provedení instruktaže k bezpečnosti práce viz. Příloha č. 5,
- zaujetí pozic a začátek samotné „realizace“ (tzv. start na dveře),
- místo a personální obsazení „štábu realizace“, včetně režimu a pohybu v těchto prostorách,
- způsob a forma komunikace se „štábem realizace“,
- odpovědnost a povinnosti vedoucích realizačních skupin a jejich členů (uvedené bude rozebráno v následující samostatné kapitole),
- následné rozebrání jednotlivých skupin, specifik, sdělení co mají za servisní složky, konkrétnosti jednotlivých skupin,

- předání realizačních desek každému vedoucímu skupiny oproti podpisu (předpokládaný obsah realizačních desek bude součástí samostatné kapitoly),
- způsoby a formy zajišťování jednotlivých věcí (finančních prostředků – výnosů a od jaké výše, výpočetní techniky a elektronických zařízení a dalších),
- procesní věci – způsob protokolace úkonů, výsledků a jejich taktika,
- připomenutí výstroje a výzbroje každého člena „realizace“ spolu s maskováním obličeje pokud je schváleno ze strany vedení útvaru,
- předání informace o vyhotovování záznamů při zadržení ze strany servisních útvarů (ÚRNA, Zásahová jednotka) a v případech potencionálních problémových zadržení,
- způsob a forma předávání zajištěných věcí, protokolů a navrácení realizačních desek, spolu s převozem těchto věcí na místo určení,
- určení termínu vyhodnocení „realizace“ vedoucím realizační skupiny.
- prostor pro dotazy účastníků instruktáže.

3.1.6 Realizační desky a jejich obsah

Jak bylo naznačeno výše v rámci instruktáže na připravovanou „realizaci“ jsou každému vedoucímu realizační skupiny předány oproti jeho podpisu „realizační desky“. V rámci útvarů, které se na realizace velkého rozsahu zaměřují někdy slangově označovány také jako „bojové desky“. V těchto deskách jsou obsaženy veškeré potřebné informace a podklady sloužící k úspěšnému vykonání úkonu, na který byla skupina v daném složení delegována.

Možná struktura realizačních desek:

- **iniciační dokument**, který by měl obsahovat informace o přiděleném kontaktním pracovníkovi na štábu realizace, který bude průběžně vyrozumíván o realizaci plánovaných úkonů a bude s ním věc v případě potřeby konzultována (kontaktní osobě je z praxe doporučeno hlásit čas vstupu, předání příkazů, zahájení jednotlivých úkonů, ukončení úkonů, v průběhu předchozího výsledku úkonu je žádoucí zjistit, zda osoba trvá

na své přítomnosti u ostatních prohlídek či zda je možno zahájit bez jeho přítomnosti a toto zjištění sděleno obratem kontaktní osobě na štábu),

- základní informace k podezřelému včetně držení zbrojního průkazu a vlastnictví legálních zbraní a jeho známého zdravotního stavu,
- základní popis protiprávního jednání,
- informace k místům prohlídek, a to včetně relevantních taktických informací, např. k předpokládanému chování podezřelých osob atp.
- informace o postupu a posloupnosti výkonu prohlídek a jejich zacílení tak, jak je uvedeno v příkazech soudu s důrazem na různá skrytá místa, která mohou sloužit k ukrytí věcí důležitých pro trestní řízení (informace mohou být zjištěny z operativních úkonů a opatření),
- současně jsou připomenuty základní povinnosti při výkonu prohlídky a to, že osobě je znemožněno telefonování a komunikace s členy domácnosti či s jinou osobou, mimo právního zástupce (pokud si jej podezřelá osoba na místo vyžaduje povolat, nebo jej bude žádat vyrozumět, o tomto je nutné vždy informovat kontaktního člena štábu),
- **příkazy soudu k provedení prohlídek** spolu s vyplněnými obálkami s červeným pruhem pro předání osobě oproti podpisu,
- **tiskopisy** - poučení zadržené osoby, rozhodnutí o eskortě, poučení eskortované osoby, protokol o zadržení osoby, protokol o výslechu zadržené osoby, žádost o umístění osoby do policejní cely a vydání osoby z policejní cely a další potřebné.

3.1.7 Vybrané povinnosti a odpovědnost vedoucího a členů realizační skupiny

Ke každému plánovanému úkonu v rámci „realizace“ je vytvořena autonomní skupina. Skupina je nejčastěji určena k provedení prohlídek, zadržení podezřelých osob, vydání věci, případně provedení podání vysvětlení. Doporučovaný model skupin je stěžejně stanoven na osobě vedoucího skupiny. Ten organizuje veškerou činnost na místě úkonu a jsou mu podřízeni všichni ostatní členové skupiny, a to včetně osob, které provádí zadržení včetně

následného střežení a eskort⁵⁵. Mimo skupiny pro standardní úkony jsou podle situace dále dle potřeby vytvořeny skupiny, které mohou být určeny pro další specifické úkoly.⁵⁶

Pro řádné a bezproblémové zvládnutí přidělených úkonů jsou na každou realizační skupinu a její jednotlivé členy kladeny poměrně značné nároky a povinnosti. Uvedená kapitola se bude snažit tyto nezbytné kroky přiblížit a odstranit tak možné situace plynoucí z jejich neprovedení nebo nedodržení.

Vybrané povinnosti:

- po instruktáži vedoucích realizačních skupin provádí vedoucí skupiny instruktáž svých členů skupiny a rozdělí jejich role při úkonu v závislosti na druhu a místě úkonu,
- vyšetřovatel skupiny je vybaven potřebnými protokoly spolu s notebookem a přenosnou tiskárnou včetně zdrojů těmto zařízením,
- vedoucí skupiny provede pokyn ke vstupu do objektů a zadržení podezřelé osoby/osob až na pokyn ze štábu (většinou prostřednictvím hromadné SMS zprávy),
- vedoucí skupiny při vstupu prokazuje oprávnění policejního orgánu k úkonu a dále prokazuje svoji příslušnost k policejnímu orgánu,
- vedoucí skupiny zasílá informační SMS (zaujetí pozic, vstup do objektu, zadržení apod.) určenému členu štábu,
- vedoucí skupiny v případě nejasností a mimořádných událostí telefonicky komunikuje s určeným členem štábu, stejně v případech, nevhodnosti volby informování cestou SMS,
- prvotní snahou je zpravidla nenásilný vstup do objektu a nenásilné zadržení, až v případě odporu přikročit k překonání,
- všichni členové skupiny se plně koncentrují, jsou ostražití a dbají na bezpečnost, u zadržených osob počítat s možností zkratkovitého jednání, včetně možnosti sebepoškození, i toto odůvodňuje použití pout,

⁵⁵ Podrobněji Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159/2009, *o eskortách, střežení osob a o policejních celách*.

⁵⁶ SUCHÝ, Vladimír. *Kriminalistická taktika: Taktika a organizace realizací velkého rozsahu*, Kriminalistický sborník č. 1/2019. s. 56.

- střežící skupina dbá bezpečnosti a taktiky ve směru k zadržené osobě,
- ihned po zadržení a provedení prohlídky se zadržené osoby dotázat na zdravotní stav a užívání léků, současně provést poučení o jeho právech a povinnostech,
- stravu zadrženým osobám je poskytována v přiměřených intervalech, nejlépe z jejich prostředků, pokud vlastní prostředky nejsou, pak v limitech dle IAŘ PČR,
- na místě všichni členové jednají za dodržování zásad profesionality, legality a legitimacy,
- nepočítat s tím, že na všech místech je policejní orgán předem komplexně, do detailů zorientovaný a zná situaci, některá zjištění budou provedena až realizačními skupinami na místě,
- po vstupu do objektu nedat prostor pro manipulaci s důkazy, v případě dobrovolného vydání v rámci prohlídek mít pod kontrolou vyhledávání požadovaného např. v archivu, skříních apod.,
- dbát na to, aby každý bod v příkazu/výzvy k vydání věci byl činností skupiny vyřešen, o těchto informacích je nutné průběžně informovat štáb,
- při prohlídkách provést předchozí výsledky osoby a poskytnout prostor pro dobrovolné vydání věci,
- počítat s možností monitoringu prostoru, kde se úkony konají (kamerový či zvukový záznam, z toho důvodu volit vhodná místa pro komunikaci členů skupiny a vedoucího skupiny se štábem realizace,
- do protokolu zaznamenávat všechny podstatné skutečnosti, vyjádření a postup provádění prohlídek, uvedené je důležité pro zpětné posouzení správnosti a zákonnosti,
- záznam o poskytnutí stravy a průběhu zadržení osoby (tzv. červeňáky),
- respektovat základní zásady zajišťování výpočetní techniky, nosičů dat a telekomunikačních zařízení, zejména je nutné vyloučit možnost zpochybnění manipulace s těmito věcmi od jejich zajištění po odborné zkoumání (mobilní telefony, tablety atp. je doporučováno po zajištění přepnout do letového režimu, v úvodu využít momentu překvapení a chtít po zájmových osobách hesla či gesta ke vstupu do těchto zařízení,

v případě nejasností kontaktovat štáb, který zprostředkuje kontakt na IT specialisty),

- neopomenout na závěrečné vyjádření osoby, že nezaznamenala jakoukoliv škodu na majetku, v tomto směru provést i celkovou fotodokumentaci místa prohlídky před a po jejím provedení, v případě poškození toto dokumentovat obrazem detailně a v protokolu uvést důvody a okolnosti o poškození neprodleně, jakmile to okolnosti dovolí informovat štáb,
- úkon na místě ukončit až po souhlasu štábu, následně se řídit pokyny štábu,
- ve stanovené lhůtě po skončení „realizace“ (může být stanovena různá lhůta) zaslat na příslušné pracoviště k trestnímu řízení fotodokumentaci,
- ve stanovené lhůtě po skončení „realizace“ zaslat vedoucímu realizace její vyhodnocení.

3.1.8 Shrnutí přípravných kroků

- **přesná identifikace míst a zájmových osob**, kde budou prováděny prohlídky, u realizací velkého rozsahu se jedná o desítky podnětů, které musí soud cestou DSZ vypracovat, podněty nutné zadat včas s dostatečným předstihem,
- **zajištění nezúčastněných osob**, účast nezúčastněných osob je zakotvena u více úkonů trestního řízení, smyslem této úpravy je možnost takovou osobu (někdy bývá označována jako „svědek úkonu“), která má být v rámci předmětného úkonu nezávislým pozorovatelem, v případě potřeby vyslechnout jako svědka, aby bylo možné posoudit správnost a zákonnost provedeného úkonu, zejména jeho faktický průběh. Z těchto důvodů je při volbě nezúčastněné osoby preferovat osoby skutečně nezávislé na orgánech činných v trestním řízení. Jako nezúčastněné osoby je tak vhodné přibírat například zaměstnance obce⁵⁷ apod. Zde je vždy nutné posoudit dekonspiraci a to v případech menších municipalit. Výkladové stanovisko nejvyššího státního zástupce

⁵⁷ Ministerstvo vnitra uvádí, že z ust. § 8 odst. 1 tr, řádu lze dovodit, že obec jako veřejnoprávní korporace je povinna v rámci součinnosti s OČTŘ mj. zajistit úkoly nezúčastněné osoby

poř. č. 2/2017 pod sp. zn. 1 SL 732/2017 k problematice domovních prohlídek v bodě IV. uvádí, že aby bylo možno posoudit skutečnou nezávislost přibrané osoby nezúčastněné, je nezbytné v protokolu o úkonu uvést též zaměstnavatele anebo instituci, u které osoba působí.⁵⁸ Současně pokud se jedná v rámci „realizace“ o prohlídky na více místech a ona místa jsou ze své podstaty rozsáhlá a výkon takové prohlídky může trvat i 24 a více hodin, je nutné zajistit jejich dostatečný počet pro případné vystřídání,

- při specifickém provádění **prohlídek v advokátní kanceláři či v bydlišti advokáta** je nutné včas zajistit součinnost ČAK a získat kontakt na konkrétního zástupce advokátní komory bez bližšího sdělení informací, pouze na úrovni všeobecné informace, kde úkon bude probíhat,
- **předjednání kapacity na PEO** (pohotovostně eskortní oddělení) zajišťující umístění podezřelých osob do cel, zde je nutné posoudit vždy možnou kapacitu cel a umístění podezřelých osob, na základě požadavku realizujícího útvaru může docházet také k navýšení kapacity směny či úpravě jejího složení, např. při velkém počtu zadržených žen
- **zajištění kapacity OKTE** za účelem provedení identifikačních úkonů (fotografie, odběr DNA pachatelů, daktyloskopie) osobám, kterým je sděleno obvinění,
- **zajištění lékaře** prostřednictvím Zařízení služeb Ministerstva vnitra. U „realizací“, kde dochází zadržování většího počtu osob, je vhodné zajistit přítomnost lékaře přímo v místě, kde jsou zadrženi shromažďováni. Jedná se o značnou úsporu času a prostředků, kdy osoby, jež mají být umístěny v cele předběžného zadržení, případně je dán předpoklad vazby, mohou být obratem vyšetřeny a posouzena jejich zdravotní způsobilost k jejich umístění do cely,
- vyhotovení **plánu realizace** s přehledem potřebného nasazení sil a prostředků, určení velení realizace, seznam služebních dopravních prostředků, spojení a materiálního zabezpečení a dále posouzení

⁵⁸ Podrobněji Sběrka výkladových stanovisek Nejvyššího státního zastupitelství poř. č. 2/2017 pod sp.zn. 1 SL 732/2017 ze dne 30.8.2017 k problematice domovních prohlídek[online].Dostupné z: https://verejnazaloba.cz/wp-content/uploads/2020/03/1_SL_732-2017.pdf

dostatečného počtu sil z vlastního útvaru, případně dalších specialistů či znalců (např. pyrotechnik, soudní lékař, OKTE, KÚP, Letecká služba, kynologické služby pro vyhledávání drog, bankovek, nebezpečných látek apod.⁵⁹) případně složek IZS.

3.2 Fáze realizace

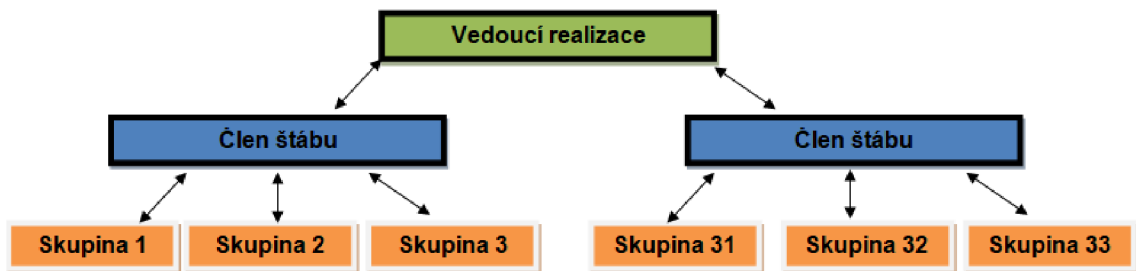
Jedním z hlavních důvodů přistoupení policejních orgánů k provedení „realizace“ na úseku organizované trestné činnosti je kriminalisticko-taktické využití „hrubé síly“. Od samotného počátku se pracuje s předpokladem ohromení a ochromení celé organizované skupiny a způsobení její paralýzy a zboření obvyklého mýtu členů tohoto spolčení o své vlastní beztrestnosti a nedostižitelnosti ze strany spravedlnosti. Zadržení a zapůsobení na klíčové články organizace a zboření systému ochrany a mlčení ve směru k organizátorům trestné činnosti. Od počátku je efekt vystavěn na taktickém předestření získaných důkazů, informací o zmapování celého rozsahu trestné činnosti a zajištění všech pachatelů a účastníků na ní se podílejících. Podezřelé osoby se s uvedeným seznamují prostřednictvím příkazů k prohlídkám a příkazů zadržení osob a jejich obsahu.

3.2.1 Úloha a organizace štábu

Štáb realizace je zásadním místem, kde se shromažďují veškeré informace v průběhu zahájené „realizace“. Dochází odtud ke koordinaci a řízení několik desítek realizačních skupin v terénu. Rozdělení řízení skupin a neustálý aktuální přehled o činnosti jednotlivých skupin je nezbytný k tomu, aby se udržel stálý přehled o průběhu „realizace“ a probíhajících úkonech a byly tak odstraněny zbytečné prostoje a plánované úkony byly provedeny v zákonné lhůtě. Současně nese největší tíhu odpovědnosti, musí být schopen reagovat na vzniklé negativní situace a koordinovaně je odstraňovat, případně změnit plánovaný postup. Ukázka rozsahu pozic u štábu při rozsáhle realizace je uvedena v Příloze č. 6.

⁵⁹ SUCHÝ, Vladimír. *Kriminalistická taktika: Taktika a organizace realizací velkého rozsahu*, Kriminalistický sborník č. 1/2019. s. 55-56.

Zjednodušená struktura štábu:

Obrázek č. 3 – zjednodušená struktura štábu

Komunikace mezi štábem realizace a jednotlivými skupinami spočívá v předávání následujících informací:

- zaujetí pozice před zahájením realizace,
- pokyn k zahájení úkonů (v případě, že není dán jednotný čas),
- nahlášení času vstupu do objektu,
- nahlášení času zadržení,
- výkon prohlídek (druh, začátek, ukončení spolu s informacemi o průběhu prohlídek, zejména časové náročnosti, nové informace, zajištění podstatných důkazů, informace o nosičích dat a potřebě IT skupin, potřeby personálního posílení),
- hlášení o eskortě zadržených,
- hlášení o ukončení prohlídek.

K zachování přehledu v případě více procesních úkonů, se ustálila forma grafického znázornění, k plánu realizace viz Příloha č. 7. Přehledová tabulka slouží k zaznamenávání aktuálních (stěžejních) provedených úkonů a zájmovým osobám:

- nacionále osoby,
- fotografie osoby,
- datum a čas zadržení,
- výslech zadrženého (časové údaje, kdo a kde provedl),
- výkon prohlídek (druh, začátek, konec),

- zahájení trestního stíhání (kdy zahájeno),
- obhajoba (ustanovení, zvolení, kontakt na obhájce),
- výslech obviněného (kdy, kde a kým),
- identifikační úkony s obviněným (stěry DNA, daktyloskopie, fonoskopie, foto a další),
- lékařská prohlídka (kdy, kde) upozornění např. na nezbytné léky, či jiná omezení,
- umístění do policejní cely (kdy a kde), včetně údajů o vzetí z policejní cely⁶⁰,
- vazba (podnět, návrh, vazební zasedání a rozhodnutí),
- propuštění ze zadržení,
- poskytnutá strava.

Jedná se o základní strukturu tabulky realizace, zde uvedené údaje mohou být rozšířeny dle specifík realizované kauzy, např. o informace k zajištění majetku, apod.⁶¹

Umístění štábu se řídí rozsáhlostí „realizace“ která se odvíjí primárně od počtu realizačních skupin. Výběr proto musí zohledňovat logistické vzdálenosti, dostatek výslechových prostor a prostor pro zadržené osoby, členy realizačních skupin a předávání a ukládání zajištěných věcí a možnosti parkovacích kapacit. U rozsáhlých několikedenních realizací je potřebné zohlednit i ubytování pro příslušníky, kteří se na realizaci podílejí. Ubytování lze využít v daném místě již před zahájením realizace a po několikedenním nasazení v terénu poté nejsou prodlevy při přejezdech na ubytování a po splnění úkolů může realizační skupina toto ubytování využít.

3.2.2 Úloha případového týmu

Veškeré výše uvedené kroky vztahující se, jak k přípravě, tak samotnému průběhu „realizace“ jako takové, jsou v nejvyšší míře delegovány na autonomně

⁶⁰ Srovnej ust. § 28 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

⁶¹ ČÁP, Jan. *Prohlídky: Kriminalisticko-taktický pohled*. 1. Vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2022, s. 65.

fungující skupiny či vedení realizace a štáb. Kromě potřebného maximálního nasazení, dělby práce a velké míry samostatnosti jednotlivých realizačních skupin v terénu, což je mimo jiné velmi důležitý aspekt pro úspěšné zvládnutí realizace a dosažení předpokládaného účelu trestního řízení, se tak vytváří prostor pro „případový tým“. Ten bývá u rozsáhlých případů nejčastěji složen z vedoucího týmu - vyšetřovatele, operativců, analytika a může být doplněn o další specialisty.

Pro maximální naplnění efektivity „realizace“ by se „případový tým“ měl podílet na prvotní analýze zajištěných důkazů (materiálů). „Případový tým“ a jeho členové jsou často v průběhu realizace „chráněni“ tak, aby na ně v průběhu realizace směřovalo co nejméně záležitostí spojených s organizací a průběhem realizace samotné. Úkolem členů z „případového týmu“ je primárně shromažďovat informace o zajištěných důkazech, o obsahu výslechu zadržených osob a následně koordinovat nejdůležitější výsledky v součinnosti s DSZ či dávat pokyny k nejdůležitějším DP. Hlavním úkolem vyšetřovatele z „případového týmu“ je finalizace usnesení o zahájení trestního stíhání, kdy předestřený postup mu dává maximální prostor, aby zachytil zásadní a nejvíce důležité informace získané v průběhu realizace, a implementoval je do usnesení o zahájení trestního stíhání.

Ve druhém dni realizace je role „případového týmu“ s ohledem na největší znalost spisového materiálu a detailních informací získaných nejen samotnou realizací, ale i předchozího prověřování, vedena k provádění důležitých otázek pro pověřené kolegy k provedení výslechů osob podezřelých, a rovněž v případě důvodnosti vyhotovení návrhu na vzetí do vazby⁶² ze strany vyšetřovatele týmu.

3.2.3 Shromažďování spisového materiálu

U realizací velkého rozsahu na úseku organizované trestné činnosti, která směřuje i častokrát proti několika desítkám podezřelých osob najednou, bývá v průběhu realizace dáno několik návrhů na vazbu, která směřuje zejména

⁶² SUCHÝ, Vladimír. *Kriminalistická taktika: Taktika a organizace realizací velkého rozsahu*, Kriminalistický sborník č. 1/2019. s. 58.

v rámci hierarchie ke středním a vyšším článkům skupiny (pozn. jedná-li se o organizovanou skupinu, jejíž činnost probíhá, jsou zde dány důvody vazby dle TrŘ). Zpracování návrhu na vazbu si vyžaduje velké množství času na kompletní zpracování spisového materiálu. Zahájením trestního stíhání vzniká spis částečně od začátku. Do nově vzniklého materiálu je třeba zařadit všechny nové listiny z realizace v terénu – protokoly o domovních a jiných prohlídkách, protokoly o zadržení podezřelých osob, výslechy atd. K těmto úkonům mohou být již před zahájením realizace určený asistent vyšetřovatele za případné podpory pracovníků sekretariátu organizačního článku, který realizaci provádí. Jejich prací je nachystat šanony na žurnalizaci listin, záložky k osobám, k jednotlivým částem spisového materiálu spolu se stejnopisem dosud získaného materiálu. V průběhu realizace jsou pak všechny nově vzniklé materiály shromažďovány právě u pracovníků spisové služby, které plynule zařazují všechny příchozí materiály a souběžně vytvářejí stejnopis spisu, který se doručuje k rukám DSZ, který podává návrh na vzetí do vazby osob, a to vše v časově omezené lhůtě 48 hodin. Výlučným orgánem rozhodujícím o vzetí do vazby je podle českého trestního řádu soud, čímž je provedena zásada obsažená v čl. 8 odst. 5 Listiny základních práv a svobod (dále jen „LZPS“). Soudce je povinen vyslechnout zadržené osoby a do 24 hodin od doručení návrhu státního zástupce rozhodnout buď o jejím propuštění na svobodu, anebo o jejím vzetí do vazby.⁶³

3.3 Fáze vyhodnocení realizace

Závěrečnou částí každé „realizace“ po jejím ukončení, která by neměla být v žádném případě opomenuta, je její vyhodnocení, které lze obsáhnout do dvou úrovní. První úroveň je vyhodnocení „realizace“, a to jak ve vztahu k trestnímu řízení a naplnění předpokládaných cílů ze strany štábu realizace, tak i zpracovatelů trestního řízení.

⁶³ SUCHÝ, Vladimír. *Kriminalistická taktika: Taktika a organizace realizací velkého rozsahu*, Kriminalistický sborník č. 1/2019. s. 58.

„Cílů může být dosaženo:

- v celém rozsahu, (nalezen celý rozsah zájmových objektů dle příkazů k prohlídce),
- částečně, (nalezena část zájmových objektů dle příkazů k prohlídce),
- nedosaženo cíle, (nenalezeny zájmové objekty dle příkazů k prohlídce).⁶⁴

S ohledem na dosažení cílů prohlídek, tj. zda požadovaných cílů bylo dosaženo či nikoliv, může být následnou analýzou stanoven adekvátní postup vedoucí k objasnění věci, v podobě plánování, organizování a provedení dalších procesních úkonů tak, aby bylo dosaženo účelu trestního řízení.⁶⁵

Realizace je dále hodnocena ve vztahu k přístupu a fungování nasazených realizačních skupin na přidělených místech a úkonech. K uvedenému vyhodnocení je v policejní praxi používán vzorový formulář uveden v Příloze č. 8, který obsahuje:

- hlavní cíl „realizace“ a jeho naplnění,
- začátek, průběh a konec realizace,
- hodnocení jednotlivých realizačních skupin,
- negativní události realizace,
- pozitivní události realizace,
- závěr a navrhovaná opatření k odstranění nedostatků do budoucna.

Druhou úrovní, která se také promítá do celkového vyhodnocení realizace je zpětná vazba ze strany realizačních skupin a osob ze strany policejního orgánu, kteří se podíleli na realizaci v terénu a jejich zhodnocení úrovně připravenosti a organizace a samotného průběhu předmětné realizace. Na uvedené úrovni zpětné vazby a jejího kvalitního zanalyzování může dojít v případě dalších příprav realizace k navýšení kvalitativní úrovně od osob, které jí připravují a současně profesnímu růstu příslušníků, kteří se na tomto úkonu podílejí. K uvedenému vyhodnocení je v policejní praxi

⁶⁴ ČÁP, Jan. *Prohlídky: Kriminálně-taktický pohled*. 1. Vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2022, s. 71.

⁶⁵ Srovnej ust. § 1 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád).

používán vzorový formulář v Příloze č. 9, který obsahuje zhodnocení následujících atributů, nejčastěji cestou vedoucího realizační skupiny:

- obsah a kvalita instruktáže,
- počet příslušníků v jednotlivých skupinách (množství), složení skupiny,
- úroveň komunikace s členy štábu,
- organizace a průběh realizace,
- k činnosti na pracovišti štábu a prostoru realizace a dalších procesních úkonů,
- komunikace s dalšími součinnostními útvary,
- doporučení, upozornění a žádost k řešení⁶⁶.

K oběma úrovním je ze strany zúčastněných osob potřeba profesionálního a konstruktivně-kritického přístupu bez případných emocí. Zpětná vazba, ať v pozitivní či negativní formě, by měla být zapracována do celkového vyhodnocení realizace, a to by následně mělo být předloženo řediteli příslušného policejního orgánu k seznámení.

3.3.1 Vybrané chyby policejního orgánu při realizacích velkého rozsahu

Na základě rozsáhlé analýzy dokumentů vztahující se k vyhodnocení realizací na úrovni republikových útvarů za posledních pět let nazpět, byly zjištěny nedostatky, kterých se policejní orgán při realizacích (jak při přípravě, tak v samotném průběhu) na úseku organizované trestné činnosti dopustil, a na které je nutné upozornit tak, aby k uvedeným chybám nadále nedocházelo a jejich opakování nemělo negativní vliv na dosažení účelu budoucích trestních řízení.

Při „realizacích“ byly zjištěny opakující se pochybení:

- nedostatečná operativní obhlídka, dokumentace a šetření k zájmovým objektům (osobám, věcem nemovitým i movitým resp. stavbám či vozidlům), což zapříčinilo vznik rizika při zákrocích a omylům při vstupu do prostor,

⁶⁶ ČÁP, Jan. *Prohlídky: Kriminálně-taktický pohled*. 1. Vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2022, s. 100-101.

- nadměrné použití donucovacích prostředků,
- nedostatečná fotografická dokumentace místa a předmětu úkonu, (v případě rozporů a stížností se lze dle fotografií dopátrat skutečného stavu),
- při zajišťování hotovosti při prohlídkách, opomenutí zapsání vyjádření podezřelého k finanční hotovosti, čím je a odkud se vzala (zapsat do protokolu i pokud se odmítá vyjádřit), ale též nezajištění počítačky bankovek pro realizační skupiny, u které je předpoklad nalezení většího množství hotovosti,
- chybné zajištění peněz na místě úkonu, nebylo možné je následně zkoumat (DNA a daktyloskopicky), pozn. před samotnou realizací se domluvit s DSZ, jaká výše finanční hotovosti se bude ponechávat na místě pro chod domácnosti či např. mzdy zaměstnanců společnosti atp., tyto zanechané prostředky zadokumentovat v protokolu o předmětné prohlídce (např. nalezeno 20.000,- Kč – polička nočního stolku – - ponecháno na místě),
- do jednoho orgatechu zajištění naprosto nesourodých věcí, např. 9 ks CD, 1 ks DVD, 3 x obálka s plastovými kartičkami od SIM karet, mobilní telefon, kdy je zřejmé, že mobilní telefon se bude zasílat znalci na znalecké zkoumání, který tak obdrží naprosto zbytečné věci,
- nedostatečná komunikace realizačních skupin se štábem realizace a z toho plynoucí zajištění věcí nepodstatných pro trestní řízení,
- realizační skupina vydané věci v rámci prováděné prohlídky dokumentovala do protokolu pouze pod odrážkami bez pořadových čísel a ani neuvedla orgatech a jeho číslo (případně obálku a její označení), do kterého vydané věci byly vloženy,
- zajištěné písemnosti nebyly očíslovány, prošity a zapečetěny tak, aby bylo zamezeno jejich případné záměně či manipulaci pro zachování jejich použitelnosti v další fázi trestního řízení,
- elektronika (notebook) do orgatechu byla zajištěna takovým způsobem, že část notebooku se vstupy na USB volně vyčnívaly z orgatechu ven,

bez jakéhokoliv přelepení či zapečetění – upotřebitelnost těchto věcí pro další fázi trestního řízení, je tedy téměř nulová,

- nedodržování pravidel konspirace ze strany členů realizačních skupin při demontáži operativní techniky v zájmovém objektu konaného úkonu, a následné zpochybnění legální činnosti domácími osobami,
- opakující se nevhodné komunikace na místech úkonu, ztráta sebekontroly a porušování etického kodexu.

Z uvedených pochybení, která dokážou zmařit „realizaci“ je nutno se poučit a uvedené neopakovat. Ze strany policejního orgánu, je případně nutné přijmout opatření, spočívající především ve vhodném personálním výběru a jeho následné delegace do konkrétních realizačních skupin.

4 ŘÍZENÉ STRUKTUROVANÉ ROZHOVORY

Stěžejním účelem následující části diplomové práce je na základě strukturovaných rozhovorů přiblížit skutečné praktické zkušenosti státních zástupců Vrchního státního zastupitelství v Praze a v Olomouci s realizací velkého rozsahu na úseku organizované trestné činnosti a jejich doposud nastavené spolupráce s policejním orgánem v dané věci.

Státní zástupci z uvedené soustavy státního zastupitelství, kteří jsou členy speciálních odborů závažné hospodářské a finanční kriminality, byli osloveni z důvodu jejich profesní zkušenosti s uvedenou problematikou s ohledem na výkon dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení dané vyhláškou č. 23/1994 Sb. o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli⁶⁷, a u jejichž trestních řízení, které dozorují, je z povahy věci nejrealističtější předpoklad provádění „realizace“.

Odpověď na otázky poskytli:

- **JUDr. Petra Lastovecká**, Vrchní státní zastupitelství v Olomouci,
- **Mgr. Radek Mezlík**, dříve Vrchní státní zastupitelství v Olomouci – pobočka Brno, nyní Úřad evropského veřejného žalobce,
- **Mgr. Pavel Prygl**, Vrchní státní zastupitelství v Praze,
- **Mgr. Miroslav Stoklásek**, Vrchní státní zastupitelství v Olomouci.

Otázka autora:

Podílel se/podílela jste se v rámci výkonu dozoru státního zástupce u konkrétních trestních kauz týkajících se organizované trestné činnosti, a při které provádíte/prováděl(a) jste v rámci dozoru i jednotlivé úkony trestního řízení, též na přípravě a konkrétních úkonech vztahující se k přípravě a průběhu

⁶⁷ Podrobněji srovnej ust. § 15 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 23/1994 Sb. o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli.

tzv. realizace, případně uveďte, prosím, jakým konkrétním způsobem se na takových úkonech jste se podílela/ podíli se?

Odpovědi státních zástupců:

JUDr. Lastovecká: „Podílím se na stanovení termínu, stanovení rozsahu, stanovení rámce realizace, tedy zda se bude jednat o realizaci dokumentační, či zda bude rovnou postupováno dle § 160/1 tr. ř., zda budou osoby zadrženy, zda budou vzaty do vazby, kdo bude v průběhu realizace vyslýchán, kde budou proveden DP a PJPP, jaké předměty a informace budou zajišťovány. Dá se říci, že jako státní zástupce mám rozhodující vliv na podobu a rozsah plánované realizace“.

Mgr. Mezlík: „Ano, v několika trestních věcech se jednalo o domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor a pozemků v menším rozsahu okolo 10 prohlídek, v jedné kauze pak byl rozsah okolo 90 prohlídek“.

Mgr. Prygl: „Příprava spočívá především v přípravě na výslechy obviněných a svědků, pokud nepočítám podávání návrhů na vydání opatření soudu – domovní prohlídky, prohlídky jiných prostor a vazbu“.

Mgr. Stoklásek: „Ano podílel, jednalo se převážně o přípravu jednotlivých úkonů trestního řízení, které měly být prováděny v cizině (domovní prohlídky, prohlídky jiných prostor a pozemků, prohlídky bankovních schránek apod.) a které bylo potřeba načasovat tak, aby byly provedeny neprodleně, respektive současně s dalšími takovými úkony prováděnými v České republice. V tomto směru jsem využil velmi dobré spolupráce s Mgr. Lukášem Starým, národním členem v Eurojustu (pozn. agentura Evropské unie zřízena za účelem zvýšení mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie, zejména v oblasti závažné příhraniční kriminality a organizovaného zločinu).

Otázka autora:

Zasahujete/zasahoval(a) jste do tvorby tzv. plánu realizace a do jeho finální podoby, např. personálního obsazení jednotlivých realizačních skupin, jejich zaměření ve vztahu k druhu úkonu, který mají provádět, samotné taktiky

jednotlivých úkonů, chronologické posloupnosti provádění jednotlivých úkonů, nebo způsobu dokumentace apod.?

Odpovědi státních zástupců:

JUDr. Lastovecká: „Ano, někdy je to nevyhnutelné. Zejména se jednalo o situaci, kdy na klíčová místa realizace nebyly nasazené osoby znalé věci, ale náhodně přidělení policisté z jiných expozitur (pracuji převážně s NCOZ). V takovém případě jsem do plánu realizace zasáhla“.

Mgr. Mezlík: „Ne, tyto záležitosti by si měla dostatečně kvalitně vyřešit policie. Myslím, že státní zástupce by do těchto „technikálií“ měl zasahovat jen výjimečně, např. pokud je od policie na tyto věci dotázán nebo když vznikne nějaký problém“.

Mgr. Prygl: „Ne“.

Mgr. Stoklásek: „Samotný plán realizace byl vždy vytvořen na základě četných osobních konzultací věci, kde se všechny tyto záležitosti probíraly. Policejní orgán z těchto konzultací vycházel při tvorbě plánu realizace, tudíž nebylo třeba cokoli dodatečně korigovat“.

Otázka autora:

Vyžadujete/vyžadoval(a) jste předložení finálního plánu "realizace" ze strany policejního orgánu k Vašemu schválení?

Odpovědi státních zástupců:

JUDr. Lastovecká: „Ano, obecně vyžaduji, viz předcházející odpověď, ale nemyslím si, že je to standardní situace“.

Mgr. Mezlík: „Ne přímo ke schválení, ale k nahlédnutí“.

Mgr. Prygl: „Ano. Z důvodů potřeby informace o reálném programu – postupu při provádění jednotlivých úkonů po zadržení v případě více zadržovaných osob či více domovních prohlídek či prohlídek jiných prostor a pozemků“.

Mgr. Stoklásek: „Nevyžaduji předchozí schválení plánu realizace, avšak tento mi byl vždy předem poskytnut“.

Otázka autora:

Účastnil(a) jste se v minulosti instruktáže plánované "realizace" a následně "štábu realizace" při jejím konání? Pokud ano, jaké je kritérium Vašeho rozhodnutí se uvedeného osobně účastnit?

Odpovědi státních zástupců:

JUDr. Lastovecká: „Vždy se účastním realizace na „štábu“. Jedná se o rychlost sdílení informací, o detailní okamžitou znalost situace, rychlost řešení při vzniku problému, případně možnost se bezodkladně účastnit výslechů, či komunikace se zadrženými osobami či advokáty. Instruktáže se nezúčastním, nicméně mám přehled kdy a kde a v jakém rozsahu proběhne“.

Mgr. Mezlík: „Ano - v případě realizace jedné kauzy i instruktáže, která probíhala den předem. Ve všech případech jsem den realizace absolvoval s policejním orgánem buď ve štábu, nebo na místě nejvýznamnější prohlídky.“

Mgr. Prygl: „Ano. Kritériem je získání informace o aktuálním postupu, zejména probíhají-li úkony na více místech najednou. Důvodem toho je nutnost, abych si mohl udělat reálnou představu o tom, nejen zda budu podávat návrh na vzetí do vazby, ale také zda budu mít časovou rezervu pro předání obviněného či zadrženého soudu. Musím zohlednit tak dobu trvání lhůty 48 hodin, počet zadržených osob a eventuálně také obsah informací, plynoucích ze zajištěných důkazů, které bych mohl v rámci návrhu použít“.

Mgr. Stoklásek: „Pravidelně se účastním instruktáže plánované realizace i štábu realizace, a to u trestních věcí, kde se předpokládá, že následně vyšetřování bude vedeno vazebně“.

Otázka autora:

Koho při daném úkonu (jak při přípravě, tak během samotného úkonu) z pozice dozorového státního zástupce považujete za klíčovou kontaktní osobu ze strany policejního orgánu? (např. hlavní zpracovatel trestního spisu, vedoucí týmu, vedoucí samotné předmětně "realizace", konkrétní sl. funkcionář organizačního článku - popř. útvaru?)

Odpovědi státních zástupců:

JUDr. Lastovecká: „Hlavní osobou jsou hlavní všechny tři Vámi zmíněné osoby, tedy jak zpracovatel trestního spisu, vedoucí týmu, vedoucí samotné předmětné "REALIZACE. Záleží na tom, kdo se kde nachází, vedoucí vyšetřovatel zpravidla připravuje usnesení dle § 160/1 tr. ř., takže je lehce bokem realizace. Vedoucí realizace pak zastřešuje všechny týmy a je nejpravděpodobnější styčnou osobou pro DSZ“.

Mgr. Mezlík: „Zatímco v běžné komunikaci s policejním orgánem považují za partnera zpracovatele věci, při realizaci jím s ohledem na zapojení většího počtu policistů byl jeho nadřízený, jehož útvar realizaci zajišťoval, tedy např. zástupce vedoucího či vedoucí expozitury NCOZ či oddělení krajské hospodářské kriminálky. Zpracovatel ale samozřejmě také, zejména ve vztahu k detailům věci, o kterých nadřízení nemohou mít informace“.

Mgr. Prygl: „Vedoucího týmu“.

Mgr. Stoklásek: „Hlavního zpracovatele (v naprosté většině případů se jedná o vyšetřovatele), případně vedoucího funkcionáře policejního orgánu např. vedoucího příslušné expozitury NCOZ apod.“

Otázka autora:

Jak hodnotíte úroveň přípravy a průběh "realizací", v čem spatřujete největší slabiny případně potenciál ke zlepšení u policejního orgánu?

Odpovědi státních zástupců:

JUDr. Lastovecká: „Moje realizace jsou výsledkem dlouhodobě koordinované činnosti státního zástupce s NCOZ a nejsou na nich problémy. Příprava na realizaci musí být velmi důkladná, jedná se o desítky hodin porad DSZ s NCOZ a stovky hodin samotná práce NCOZ a DSZ. Problém je pomoc osob z jiných expozitur, které nejsou důkladně obeznámeny s meritem věci, což se může projevit v provedení méně kvalitních výsledků, či problémy, jaké věci zajišťovat v rámci DP a PJPP. Tyto situace se řeší obratem na štábu a i proto je důležitá přítomnost DSZ přímo na štábu realizace“.

Mgr. Mezlík: „Moje zkušenosti jsou vesměs dobré, neboť se jedná o pomyslný vrchol aktivity policie v daném případě, při kterém je vyvinuto zvýšené úsilí všech zúčastněných a převažuje pozitivní přístup“.

Mgr. Prygl: „Slabiny spatřuji u velkých realizací v tom, že v případě výsledku – důležitých svědků či obviněných neprovádí úkon často osoba, která se ve věci přesně orientuje a tak nemůže v některých kritických situacích reagovat na informace sdělované při výsledku“.

Mgr. Stoklásek: „Dosavadní úroveň hodnotím velmi kladně a pozitivně.“

Otázka autora:

Jak hodnotíte úroveň personálního zajištění při provádění "realizací" velkého rozsahu, případně postrádáte v rámci personálního obsazení určitou "specializaci", která by zasloužila z Vašeho pohledu posílit?

Odpovědi státních zástupců:

JUDr. Lastovecká: „Velký problém při každé realizaci je klasicky se stahováním dat, lépe řečeno s obrovskou časovou dotací pro tento úkon. Velmi často se stahují data obrovských rozměrů. Bylo by vhodné posílit (nejen) při realizaci právě osoby, zabývající se stahováním dat a jejich vyhodnocováním“.

Mgr. Mezlík: „Kladně – nesetkal jsem se se situací, kdy by personální zabezpečení samotné realizace bylo nedostatečné. U jedné kauzy byl ovšem pro policii problém včas vyhodnotit enormní množství zajištěných materiálů, zejména na datových nosičích – k mnohým se policie dostala až po dlouhých měsících. Podobnou zkušenost ale mají i zahraniční kolegové (Německo, Rakousko)“.

Mgr. Prygl: „Posílení bych zpravidla uvítal v osobě zapisovatele protokolu o výsledku. Trvání a plynulost výsledku je totiž poměrně značně ovlivněna úrovní zapisování či znalostmi v konkrétní věci se objevujících se pojmů či jmen osob, jichž se řízení týká“.

Mgr. Stoklásek: „Největší slabiny spatřuji v nedostatečné kapacitě tzv. servisních útvarů, zejména Oddělení kriminalistické techniky, Kriminalistický ústav, kteří mají zajišťovat a následně zkoumat datové nosiče a mobilní telefony“.

Otázka autora:

Navrhl jste Vy osobně nebo jiná osoba ze soustavy Vašeho zastupitelství v souvislosti s Vašimi zkušenostmi s "realizací" velkého rozsahu nějaká doporučení pro policejní orgán v uvedené oblasti, ať formou doporučení nebo obecného pokynu?

Odpovědi státních zástupců:

JUDr. Lastovecká: „Nenavrhovala jsem“.

Mgr. Mezlík: „Ne, moje zkušenosti byly vesměs kladné. A dokonce někdy i vtipné – v jednom případě byl objektem prohlídky trezor v ložnici, o kterém majitelka prohlásila, že neobsahuje věci důležité pro trestní řízení, ale nehodlá to dále specifikovat. S tímto vysvětlením se všem OČTŘ nemohly spokojit. Po vymlácení trezoru ze stěny za součinnosti hasičského záchranného sboru, jeho převezení na policejní stanici, neúspěšné práci experta na kódy trezorů a pracném ručním rozřezání trezoru policisty se ukázalo, že majitelka nelhala. V trezoru byl vibrátor“.

Mgr. Prygl: „Doporučení sděluji konkrétně v rámci příprav dalších realizací. Obecně nikoliv“.

Mgr. Stoklásek: „V této souvislosti opakovaně a dlouhodobě apelujeme na Policejní prezidium ČR ve věci zajišťování a následného zkoumání datových nosičů a mobilních telefonů, aby učinilo příslušné kroky k nápravě, bohužel se tak doposud nestalo.“

4.1 Vyhodnocení rozhovorů

Výše uvedené rozhovory byly do diplomové práce zahrnuty z důvodu představení názoru a pohledu, potažmo doporučení z praxe na „realizaci“ vykonávané ze strany policejního orgánu od osob – dozorových státních zástupců, kteří v trestním řízení využívají svoji svěřenou zákonnou pravomoc a podílejí se tak, buď přímo nebo nepřímo, více či méně, na její přípravě a následném průběhu a provedení.

Z rozhovorů ze specializovaně zaměřenými DSZ, kteří přicházejí do kontaktu s realizacemi velkého rozsahu na úseku organizované trestné činnosti, vyplývá,

že se aktivně podílejí na přípravě jednotlivých úkonů v podobě podávání návrhů na opatření soudu – DP a PJPP a vazby. JUDr. Lastovecká se podílí i na stanovení termínu, rozsahu a rámce, jakým způsobem bude realizace pojata, kdo bude zadržen, kde budou provedeny DP a PJPP, a jak předměty a informace budou v rámci realizace zajišťovány.

Dle slov Mgr. Stokláskova k plánu realizace je samotný plán realizace tvořen vždy na základě četných osobních konzultací a policejní orgán z těchto konzultací při tvorbě plánu realizace následně vychází. JUDr. Lastovecká do tvorby plánu realizace zasahovala v situacích, že na klíčová místa realizace nebyly nasazovány osoby znalé věci, ale náhodně přidělení příslušníci z jiných organizačních článků bez znalosti merita trestní věci. Mgr. Mezlík je názoru, že plán realizace by si měl dostatečně kvalitně vyřešit policejní orgán, a DSZ by do těchto záležitostí měl zasahovat zcela výjimečně, tedy pokud je dotázán nebo v případě vzniku nějakého problému.

Dle vyjádření k předložení finálního plánu realizace dozorovému státnímu zástupci panuje ze strany DSZ shoda, policejní orgán nepředkládá finální plán ke schválení, ale k nahlédnutí. Dle vyjádření Mgr. Prygla jde i o důvody potřeby informace a přehledu o reálném programu a postupu provádění jednotlivých úkonů. Všichni oslovení DSZ se osobně účastní instruktáže k realizaci a následného štábu s výjimkou JUDr. Lastovecké, která se osobně neúčastní instruktáže, ale vždy má přehled, v jakém rozsahu proběhne. Ze všech odpovědí vyplývá, že kritériem účasti je předpoklad následného vyšetřování, které bude vedeno vazebně. Dle slov Mgr. Prygla je důvodem utvoření si představy o tom, nejen zda bude podávat návrh na vzetí do vazby, ale také časová rezerva pro předání obviněných osob k soudu s ohledem na obsah informací, plynoucích ze zajištěných důkazů, které by mohl v rámci návrhu užít. S ohledem na dotaz na klíčovou osobu ze strany policejního orgánu při přípravě, tak během samotné realizace mezi oslovenými DSZ nedošlo ke vzájemné shodě. JUDr. Lastovecká považuje za styčnou osobu vedoucího realizace, který zastřešuje všechny týmy, uvedenou skutečnost ve své odpovědi potvrzuje i Mgr. Mezlík a Mgr. Stoklásek, kteří považují za partnera při větším počtu zapojení policistů, nadřízeného

zpracovatele, jehož útvar realizaci zajišťuje, případně vedoucího funkcionáře policejního orgánu.

Úroveň přípravy a samotné realizace je ze strany DSZ hodnocena kladně. DSZ hodnotí realizace jako dlouhodobě koordinovanou činnost mezi policejním orgánem a státním zástupcem. Mgr. Mezlík zmínil, že se jedná o pomyslný vrchol aktivity policejního orgánu, při kterém je vyvinuto značné úsilí, a u kterého převažuje pozitivní přístup. Současně Mgr. Prygl ve své odpovědi upozorňuje na slabinu, v případě výsledků důležitých svědků či obviněných a to, že daný úkon často provádí osoba za policejní orgán, která nemá přesnou orientaci, a tak nemůže v kritických situacích reagovat na sdělované informace. Z pohledu posílení, které by si realizace zasluhovaly, byla u tří odpovědí DSZ zaznamenána výtka ke stahování a zajišťování dat. Velmi často se stahují data enormních rozměrů a následným problémem je jeho včasné vyhodnocení, které může trvat i dlouhé měsíce. Ze soustavy státního zastupitelství v kontrastu zkušeností DSZ s realizacemi nebyly vysloveny ze strany oslovených DSZ žádné podstatnější návrhy, avšak dle vyjádření Mgr. Stokláška z VSZ v Olomouci je opakovaně a dlouhodobě apelováno na Policejní prezidium ČR k učinění nápravy, právě ve věci zajišťování a následného zkoumání datových nosičů a mobilních telefonů, bohužel do současné doby bezúspěšně.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce na téma „*Postup policejního orgánu při realizaci velkého rozsahu na úseku organizované trestné činnosti*“ byla snaha o vytvoření uceleného metodického návodu opírající se o systém poznatků a doporučení tak, aby činnost policejního orgánu v uvedené oblasti byla správně a v potřebných mezích zákona zefektivněna a zkvalitněna. Samotná realizace je pomyslným vyvrcholením snahy policejního orgánu ve fázi přípravného řízení. Spousta ze zúčastněných příslušníků a dalších osob, kteří se na uvedeném podílejí a doposud neměli tu čest takový úkon připravovat, nemají vytvořenou představu, co vše se za „realizací“ skrývá. Jak uvedla státní zástupkyně JUDr. Lastovecká z VSZ v Olomouci „*Příprava na realizaci musí být velmi důkladná, jedná se o desítky hodin porad DSZ s policejním orgánem a stovky hodin samotná práce policejního orgánu a DSZ*“ a současně s jakou mimořádnou neuropsychickou zátěží je tento organizačně, personálně a takticky náročný úkon pro policejní orgán spojen. Na teoretický úvod práce, který se věnuje skryté formě fáze prověřování trestního řízení za využití operativně pátracích prostředků a podpůrných operativně pátracích prostředků a jejich vydefinování, navazuje stěžejní část práce, která tvoří obsáhlou strukturu přípravy, průběhu a vyhodnocení pojmu realizace a jejich jednotlivých kroků. Dále upozorňuje a rozebírá jeho jednotlivá úskalí, která mohou v jeho přípravě nebo průběhu vyvstat. K uvedenému tématu existuje pouze velmi málo dostupné literatury, která by se těmto praktickým okruhům v dostatečné míře věnovala. Diplomová práce se snaží o kriminalisticko-taktický postup, který bude procesně validní a nenapadnutelný ze strany subjektů trestního řízení, zejména obhajoby. Předmětná práce může také posloužit jako přehled pro policejní orgány činné v trestním řízení, kteří se specializují na organizovanou trestnou činnost a realizace jako takové. Současně může být využita jako případné vademekum pro vhodně zvolený postup, aby se předešlo „zbytečnému“ pochybení při zajišťování důkazů opatřených při realizaci a nedošlo tak ke zmaření účelu trestního řízení.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

BUDKA, Ivan. Využití právních nástrojů pro potírání organizovaného zločinu. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2017. ISBN 978-80-7338-169-1.

ČÁP, Jan. Prohlídky: Kriminalisticko-taktický pohled. 1. Vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2022. ISBN 978-80-7251-545-5.

DVOŘÁK, Vratislav, KLOUBEK, Martin, Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech. 1. vydání. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-351-2.

FRYŠTÁK, Marek, POLIŠENSKÁ, Petra, Dokazování v přípravném řízení, Nejvýznamnější judikatura k vybraným tematickým okruhům od roku 1989, Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-85-4.

CHMELÍK, Jan, BRUNA, Eduard. Dokazování v trestním řízení. Trestněprávní a kriminalistické aspekty. 1.vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní a.s., 2018. ISBN 978-80-7408-175-0.

KONDRÁD, Zdeněk et al. Kriminalistika: Kriminalistická taktika a metodika vyšetřování. 2. Vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2021. ISBN 978-80-7380-859-4.

ŠÁMAL, Pavel, Trestní řád: komentář. 7. doplněné a přepracované vydání. Praha: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-465-0.

ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. Zákon o policii s komentářem. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-447-3.

VANGELI, Benedikt. Zákon O Policii České Republiky: komentář. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

ZAORALOVÁ, Petra, Procesní použitelnost důkazů v trestním řízení a její meze. Praha: Leges, 2018. ISBN 978-80-7502-310-0.

Časopisecké články

FENYK J. Postavení státního zástupce v trestním řízení po novele trestního řádu, Bulletin advokacie. 2001, roč. č. 11-12.

KARABEC, Zdeněk. Použití agenta proti organizovanému zločinu, Trestněprávní revue. 2011, roč. č. 8.

SUCHÝ, Vladimír. Kriminalistická taktika: Taktika a organizace realizací velkého rozsahu, Kriminalistický sborník. 2019, roč. č. 1.

Konferenční příspěvky

ČÁP, Jan, Plánování a organizování realizace procesních úkonů na úseku trestné činnosti organizovaného charakteru. Vyšetřovanie a dokazovanie prostrednictvom specifických důkazných prostriedkov: Zborník príspevkov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou zo dňa 27.5.2021. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2022, ISBN 978-80-8054-932-9.

Právní předpisy a interní akty řízení

Nález Ústavního soudu České republiky spisová značka II.ÚS 2806/08, ze dne 27.01.2010.

Zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 153/1994 Sb. o zpravodajských službách České republiky.

Zákon č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti.

Vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 23/1994 Sb. o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli.

Nařízení Ministerstva vnitra č. 38 ze dne 15. srpna 2012, o nakládání se zvláštními finančními prostředky.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 194 ze dne 18. prosince 2008, kterým se upravuje postup při použití agenta.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 209 ze dne 30. prosince 2008, kterým se upravuje postup při vyžadování sledování osob a věcí pro účely trestního řízení.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze 2. prosince 2009, o eskortách, střežení osob a o policejních celách.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 16 ze dne 04. února 2009, kterým se upravuje jednotný postup příslušníků Policie České republiky při vyžadování použití zabezpečovací techniky.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 25 ze dne 12. února 2013, o krycích prostředcích.

Pokyn policejního prezidenta č. 103 ze dne 28. května 2013, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení.

Pokyn policejního prezidenta č. 80 ze dne 18. dubna 2014, kterým se upravuje postup při dožádání a provádění předstíraného převodu.

Pokyn policejního prezidenta č. 15 ze dne 21. ledna 2016, o operativně pátrací činnosti a zřizování pracovních týmů a pracovních skupin.

Pokyn policejního prezidenta č. 35 ze dne 15. února 2016, o krycích dokladech.

Pokyn policejního prezidenta č. 140 ze dne 9. července 2019, o využívání informátorů.

Webové stránky a elektronické zdroje

Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování: Výroční zpráva NCOZ 2019 [online]. 4. 11. 2020, s. 48 [cit. 2021-5-31]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/web-informacni-servis-zpravodajstvi-vyrocní-zprava-ncoz-2019.aspx>

.

Sbírka výkladových stanovisek Nejvyššího státního zastupitelství poř. č. 2/2017 pod sp.zn. 1 SL 732/2017 ze dne 30.8.2017 k problematice domovních prohlídek [online]. Dostupné z: https://verejnazaloba.cz/wp-content/uploads/2020/03/1_SL_732-2017.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR - Česká republika

DP – domovní prohlídka

DSZ – dozorový státní zástupce

EUROPOL – organizace patřící pod Evropskou unii, která se zabývá prevencí a potíráním organizované trestné činnosti

GIBS – generální inspekce bezpečnostních sborů

INTERPOL – největší policejní organizace na světě zabezpečující policejní spolupráci v kriminálně-policejní oblasti mezi smluvními státy organizace

LZPS – listina základních práv a svobod

MV – ministerstvo vnitra

NMV – nařízení ministerstva vnitra

OČTŘ – orgány činné v trestním řízení

OP – osobní prohlídka

PČR – Policie České republiky

PJPP - prohlídka jiných prostor a pozemků

PolČR - zákon. č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

PPP – pokyn policejního prezidenta

SDP – služební dopravní prostředek

TrŘ – trestní řád

TZ – trestní zákoník

ÚSČ SKPV - útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování

ZFP – zvláštní finanční prostředky

ZPPP – závazný pokyn policejní prezidenta

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - Vzorová podoba plánu realizace

Příloha č. 2 – Rozmístění sil a prostředků (příloha plánu realizace)

Příloha č. 3 – Přehledová tabulka realizační skupiny

Příloha č. 4 – Vzor slepé mapy

Příloha č. 5 – Instruktaž k bezpečnosti práce

Příloha č. 6 – Ukázka rozsahu pozic na štábu při rozsáhlé realizaci

Příloha č. 7 – Záznamová tabulka procesních úkonů realizace

Příloha č. 8 – Celkové vyhodnocení realizace

Příloha č. 9 – Dílčí vyhodnocení realizace

Příloha č. 1 Vzorová podoba plánu realizace

Policejní orgán

Organizační článek policejního orgánu

Č. j.

Místo a datum vzniku

PRO VNITŘNÍ POTŘEBU⁶⁸

Počet listů:

Přílohy:

PLÁN REALIZACE

akce „NÁZEV⁶⁹“, která bude probíhat ve dnech

Zahájení akce:

Předpokládané ukončení:

Nařízená pohotovost:

Trestný čin:

Doba spáchání trestného činu:

Místo spáchání trestného činu:

Poškozený:

Státní zastupitelství vykonávající dozor v dané věci:

Podezřelé osoby:

Operativní situace:

Zbraně:

Cíl realizace:

V rámci realizace bude provedeno:

1. **Zadržení podezřelých osob dle § 76/1 trestního řádu na základě předchozích souhlasů státního zástupce a jejich výsledky dle § 76 odst. 3 trestního řádu:**
2. **Osobní prohlídky dle § 83b trestního řádu:**
3. **Domovní prohlídky dle § 83 trestního řádu:**
4. **Prohlídky jiných prostor a pozemků dle ust. § 83a trestního řádu:**
 - a. Kancelářská místnost a prostory k ní náležející.....
 - b. Osobní motorové vozidlo.....

⁶⁸ V případě potřeby stanovení stupně utajení

⁶⁹ Název realizace je ve většině případů totožný s krycím názvem trestního spisu

5. Předvolání osob dle § 158/7 trestního řádu k podání vysvětlení dle § 158/6 trestního řádu, a to na termín bezprostředně v průběhu realizace:
6. Vydání věci § 78 odst. 1 trestního řádu:
7. Vydání rozhodnutí policejního orgánu o zahájení trestního stíhání podezřelých dle § 160 odst. 1 trestního řádu – předpoklad doručení podezřelým dne
Zajistí a provede určený hlavní vyšetřovatel realizace a trestního spisu
8. Provedení výsledků obviněných – předpoklad dnenebo dle operativní situace:
9. Na základě vyhodnocení provedených úkonů realizace ze strany štábu budou příp. předloženy návrhy na vzetí obviněných do vazby, a to příslušnému SZ – předpoklad večerní hodiny dne

Charakteristika případu a popis situace ve věci

Řídící útvar:

Další útvary:

Průběh realizace:

Přehled plánovaných úkonů:

Počty institutů:

Režimy:

Počty policistů:

Podezřelé ani zainteresované osoby nejsou speciálními subjekty.

Úkoly a zaměření při provádění domovních prohlídek jiných prostor:

Zajištění místa pobytu a pohybu prověřovaných osob:

Instruktaž zúčastněných policistů včetně poučení o bezpečnosti práce:

Spojení:

Prostory štábu:

Výstroj a výzbroj:

Rizika u zájmových osob:

Navrhovaná opatření k zamezení těchto rizik:

Zpracoval:

Ne - doporučuji:

vedoucí organizačního článku útvaru

Maskování policistů **ANO / NE**

Ne – schvaluji:

ředitel útvaru

Příloha č. 2 Rozmístění sil a prostředků (příloha plánu realizace)

Příloha plánu realizace trestní věci „NÁZEV“

k č.j.

PRO VNITŘNÍ POTŘEBU

Rozmístění sil a prostředků

<u>Vedoucí realizace:</u>		spojení
<u>Zpracovatel trestního spisu:</u> zároveň řídí 1. - 11. realizační skupinu		spojení
<u>Vyšetřovatel:</u> řídí vyšetřovatele realizačních skupin		spojení
<u>Dozorový státní zástupce MSZ Praha:</u>		spojení
<u>Místo realizace:</u>		
<u>Instruktaž:</u>		
<u>Nařízená pohotovost:</u>		
<u>Den realizace:</u>		
		čas na pozici
		čas zahájení
<u>Lustrace v průběhu realizace:</u>		spojení
<u>Přebírání zajištěných věcí:</u>		spojení
<u>Lékařské vyšetření:</u>	lékař –	1. patro,
<u>Fodagen:</u>	technici –	spojení
<u>OFAD – technici pro více skupin</u>	pplk. Ing.	spojení

Realizační skupina č. X

Místa prováděných úkonů:

POLICISTA	TELEFON	ODBOR	POSTAVENÍ
pplk.			Vedoucí skupiny SDP
kpt.			Vyšetřovatel
kpt. Bc.			Člen skupiny – zadržení a střežení SDP
kpt. Bc.			Člen skupiny – zadržení a střežení
pplk. Mgr.			Člen skupiny – DP a PJP SDP
kpt. Mgr.			Člen skupiny – DP a PJP
plk. Ing.			Člen skupiny – Střežení kanceláře 1 SDP
kpt. Ing.			Člen skupiny – Střežení kanceláře 1
nrap. Bc.			Člen skupiny – Střežení kanceláře 2
pplk. Mgr.			Člen skupiny – Střežení kanceláře 2
por.			Technik
pplk.			Technik IT pro více skupin SDP
pplk.			Technik IT pro více skupin
			ZJ/ÚRN – 1 družstvo
			Nezúčastněná osoba

Činnost skupiny:

Prováděné úkony:

Pozn. dle uvedeného vzoru lze sestavit potřebný počet realizačních skupin i na další úkony v rámci plánované realizace.

Příloha č. 3 – Přehledová tabulka realizační skupiny

Realizační skupina č. 1

Podezřelá osoba: XXXXXXXXXXXX

Místa prováděných úkonů: XXXXXXXXXXXXXXX

Činnost skupiny: XXXXXXXXXXXXXXX

POLICISTA	TELEFON	ODBOR	POSTAVENÍ
pplk.			Vedoucí skupiny SDP RZ
kpt.			Vyšetřovatel
kpt. Bc.			Člen skupiny – zadržení a střežení SDP RZ
kpt. Bc.			Člen skupiny – zadržení a střežení
pplk. Mgr.			Člen skupiny – DP a PJP
kpt. Mgr.			Člen skupiny – DP a PJP
XXXXXX		SPJ	Člen skupiny – Střežení kanceláře 1 SDP RZ
XXXXXX		SPJ	Člen skupiny – Střežení kanceláře 1
por.			Technik
pplk.			Technik IT pro více skupin SDP RZ
pplk.			Technik IT pro více skupin
vedoucí družstva			ZJ/ÚRN – 1 družstvo
XXXXXXXXXXXXXX			Nezúčastněná osoba

Příloha č. 4 – Vzor slepé mapy

1.	XXXXXXXXXX zadržení	a) DP: místo úkonu b) DP: místo úkonu c) PJPP: místo úkonu d) PJPP: místo úkonu e) OP: místo úkonu		
Jméno:	tel.	Funkce:	přísl.	Vozidlo:
		vedoucí skupiny		
		vyšetřovatel		
		technik		
		člen skupiny		
		člen skupiny		
		člen skupiny		
		člen skupiny		
		vel. skup. střežení zadrženého		
		člen skup. střežení zadrženého		
		člen skup. střežení zadrženého		
		<i>střežení</i>		
		<i>střežení</i>		
		<i>střežení</i>		
		IT technik (PC)		
Velitel ZJ KR PČR JmK		Zadržení podezřelého	ZJ	
N		Nezúčastněná osoba		
Vedoucí skupiny – servisní útvar		ÚZČ		

Příloha č. 5 - Instrukce k bezpečnosti práce

ZÁZNAM O INSTRUKCI K BEZPEČNOSTI PRÁCE

K zajištění plnění úkolů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu a při práci v souladu s ustanovením zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, nařízení Ministerstva vnitra č. 56/2011 k zajištění plnění úkolů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby a při práci, v návaznosti na zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovních vztazích:

Obsah instrukce:

Taktika provedení zákroku při provádění vstupu do objektu, zadržení podezřelé osoby, provádění domovní prohlídky, eskortování osob, zásadní úkoly ve vztahu k ochraně života a zdraví zakročujících policistů i osob, proti nimž zákrok směřuje. Komplexní instrukce k faktické realizaci, vedené pod shora uvedeným č. j.:

Instrukce provádí bezprostředně nadřízený příslušník, vykonávající činnost spojenou se zvýšeným nebezpečím vzniku úrazu. Instrukce provede před plněním úkolu se zaměřením na možný zvýšená rizika bezpečnosti práce.

Níže uvedení a podepsaní příslušníci potvrzují svými podpisy, že byli seznámeni se zvýšeným rizikem při plnění služebních (pracovních) úkolů, předepsané problematice porozuměli a zásadami bezpečnosti práce se budou řídit.

V..... dne

Instrukce provedl –
vedoucí realizační
skupiny č. XX:

.....

Příloha č. 6 – Ukázka rozsahu pozic na štábu při rozsáhlé realizaci

	hodnost, jméno a příjmení	telefonní kontakt
Vedoucí realizace:		
Řídící realizace, kontakt skupin: <u>1-11</u>		
Člen štábu, kontakt skupin: <u>12-24</u>		
Člen štábu, kontakt skupin: <u>25-35</u>		
Člen štábu, kontakt skupin: <u>36-46</u>		
Hlavní vyšetřovatel:		
Pomocný vyšetřovatel:		
Dozorový státní zástupce:		
Státní zástupce na místě realizace:		
Přebírání zajištěných věcí, výdej klíčů od výslechových místností a ubytování:		
Zajišťování výnosů:		
Logistické zabezpečení realizace XXXX i XXXX (lékař, OKTE, foto, cely, fono, atd.):		
Správce areálu realizace XXXXX:		
Lustrace pro všechny skupiny a správa PC hardwaru realizace, přidělování osob do ETŘ:		
Lustrace ve veřejných zdrojích a dohledávání v rejstřících:		
Velitel ZJ KŘ PČR XXX:		
Velitel SPJ:		
Vedoucí skupin OOD:		
Koordinátor IT (servery + UFED)		
Záložní skupina		
Vedoucí skupiny KÚ Praha (PC a servery, UFED):		
Obsazení pozic:	dne XXXXX v 05.30 hod.	
Zahájení realizace:	dne XXXXXXXX v 06.00 hod. na pokyn řídicího štábu	

Příloha č. 7 - Záznamová tabulka procesních úkonů realizace

OSOBA						
FOTO						
DATUM A ČAS ZADRŽENÍ						
VÝSLECH - podezřelého						
OP, DP A PJP – začátek, ukončení						
SDĚLENÍ OBVINĚNÍ						
USTANOVENÍ – zvolení, čas, kontakt						
VÝSLECH OBVINĚNÉHO						
TECHNIK – DNA, DAKTO						
LÉKAŘSKÁ PROHLÍDKA						
CELA						
STRAVA						
NÁVRH VAZBA						
VAZBA						
PROPUŠTĚNÍ ZE ZADRŽENÍ						

Příloha č. 8 - Celkové vyhodnocení realizace

Organizační článek policejního orgánu

Č. j.

Místo a datum vzniku

PRO VNITŘNÍ POTŘEBU

Počet listů:

VYHODNOCENÍ REALIZACE

„krycí název“

Splnění hlavního cílu realizace:

Realizace zahájena:

Realizace ukončena:

Utajení realizace:

Hodnocení jednotlivých skupin a plnění pokynů:

Negativní události:

Pozitivní události:

Zpětná vazba realizačních skupin k:

- **obsahu a kvalitě instruktáže,**
- **personálního obsazení realizačních skupin,**
- **komunikace s členy štábu,**
- **organizace a průběh realizace,**
- **činnosti na pracovišti štábu a realizace dalších procesních úkonů,**
- **komunikace a součinnost s dalšími útvary v rámci realizace.**

Závěr a navrhovaná opatření:

Zpracoval:

Ne – doporučuji k seznámení:

vedoucí organizačního článku útvaru

Ne – schvaluji:

ředitel útvaru

Příloha č. 9 - Dílčí vyhodnocení realizace

Organizační článek policejního orgánu

Č. j.

Místo a datum vzniku

PRO VNITŘNÍ POTŘEBU

Počet listů:

VYHODNOCENÍ REALIZACE „KRYCÍ NÁZEV“

Obsah a kvalita instruktáže:

Realizační desky a jejich obsah:

Personální obsazení skupiny a složení skupiny:

Komunikace s členy štábu:

Organizace a průběh realizace:

Činnost na pracovišti štábu a realizace dalších procesních úkonů:

Komunikace s dalšími součinnostními útvary v rámci realizace:

Práce příslušníků odpovědných za vyšetřování:

Mimo uvedené doporučuji:

Upozorňuji a požaduji k řešení:

Za realizační skupiny zpracoval: